

2022. szeptember

due tájékoztató

válogatás a legjobb diáklapokból

NEM ÖNZÖSÉG
AZ ÉNIDŐ

FESZTIVALOKON
JÁRTUNK

A DUE
MÉDIATÁBORÁNAK
LEGJOBB ÍRÁSAI

SIVATAG
MAGYARORSZÁGON?

WAS JUDIT GIGI

Szeret új dolgokat tanulni és több lábon állni

> > > > > > > > > > >

> **Piacképes tudás** >

> > > > > > > > > > >

> **Biztos karrier** > >

> > > > > > > > > > >

>

>

AZ IT A JÖVŐD

>

> > > > > > > > > > >

Tanulj tovább > > >

> > **IT szakon** > > >

>

:~1

programozdajovod.hu

PROGRAMOZD
A JÖVŐD!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

VIDÁM TANÉVET!

Mit mondhatnánk? Megint eltelt a nyári szünet, puszító, sokatoknak soha nem látott meleg volt. De reméljük, élményekben gazdag, sok fürdéssel, fesztiválózással, barátokkal lógásokkal, régi és új szerelmekkel, vízparti naplementékkal,

örült bulizásokkal és nagyon, de nagyon sok pihenéssel. Most itt az új tanév, nem jobb, nem rosszabb, mint bármelyik, újra „normálisan”, iskolába járva, nap mint nap találkozással, tovább szöve barátságokat, szerelmeket. Ne felejtsetek el magatoknál tartani a sok szépet a nyárból, és minden napba vagy hétre csempészni valami olyan feltöltődést, ami átlendít a nehézségeken. Mi igyekszünk ebben a segítségetekre lenni. Vidám tanévet!

(Zala Orsolya)

Gábor Amarilla

A DUE NYÁRI MÉDIATÁBORÁBAN HAGYOMÁNYOSAN KIÁLLÍTÁS KÉSZÜL A FOTÓSCSOPORT MUNKÁIBÓL. AZ IDEI KIÁLLÍTÁS TÉMÁJA A „KÉK” VOLT. MUTATUNK BELŐLE PÁR KÉPET NEKTEK.

Érsok Letti

Szayly Zita

Sárszegi Balázs Kevin

Csurgay Rebeka

Winkler Eszter

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2022. szeptember, XXIV. évfolyam 7. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Veleg Domonkos • Rovatvezetők: Bodor Júlia – Talpramagyar, Bihari Bernadett Luca – Klimavédő, Millei Anikó – Más.világ, Német Fruzsina – Netbiztos, Zoom, Orosz-Bogdán Noémi – Kultúra, Panulin Bogi – Pont Te, Vincze-Hajnal Blanka – Varázs • Szeptemberi szerzőink: Ádám Tünde, Ágoston Illés, Bálint Boglárka, Bogdány Tamara, Botos Mici, Burzán Lilla, Deák Brigitta, Erdélyi Biborka, Hegyi Vivien, Kertész Anna, Naár Barbara, Oláh Szabolcs, Reisinger Márk, Szathmári Emese, Tótfalusi Fanni, Vida Zsanka, Vörös Rebeka • Munkatársak: Hanti Márton, Kondér Fanni, Tóth Szonja • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: due@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

A tehetséges diákújságírókat és a DUE Tallózót a Nemzeti Tehetség Program, a Kulturális és Innovációs Minisztérium, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatja.

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauker Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózat az oktatási beiktató szervezetek automatikusan hozzájárulnak az utánköléshez, a cikkek rövidítéséhez, stilizálásához. • Az iskolaujságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
http://www.matesz.hu

NEM ÖNZŐSÉG MIRE JÓ AZ „ÉNIDŐ”?

„JÓ VOLNA JEGYET SZEREZNI ÉS ELUTAZNI ÖNMAGUNKHOZ”, ÍRJA JÓZSEF ATTILA VERSÉBEN. HIÁBA ESIK MOSTANÁBAN EGYRE TÖBB SZÓ A KÖZÖSSÉGI MÉDIÁBAN IS AZ ÚGYNEVEZETT ÉNIDŐRŐL VAGY MÁSNÉVEN SELFCARE-RŐL, ME TIME-RŐL, KEVESEN ISMERIK CSAK FEL ENNEK A FONTOSSÁGÁT.

Mindannyiunkban van egyfajta vágy, hogy kitűnjünk a tömegből és sikereket érzünk el. Mindenkit más hajt, de a legtöbbször elfogadást, pozitív megerősítéseket várunk erőfeszítéseinkért cserébe. Vele is volt már olyan, hogy annyira belemerültél egy-egy problémának a megoldásába, hogy közben elfeledkeztél saját magadról? Ha igen, nem vagy ezzel egyedül. A mai rohanó világban az emberek többségének nehezebb esik megállni és egy kicsit önmagára figyelni. Mivel rendkívüli módon el akarjuk magunkat fogadtatni a környezetünkkel, hajlamosak vagyunk saját magunk elé helyezni a feladatainkat. De nem csak a különböző teendőink fárasztanak ki mentálisan, hanem a társas kapcsolataink is.

Mindenkinek van egy olyan barátja – vagy esetleg pont mi magunk vagyunk azok más számára –, akit bármikor és bármi miatt kereshetünk, ő megpróbál nekünk segíteni. Persze az önzetlenség nemes dolog, de ha ez úgy történik, hogy a saját lelkivilágunkat és szükségleteinket hanyagoljuk el miatta, az már probléma. Az elfogadás és/vagy a sikerek ilyen szintű túlzott hajszolása nemcsak a mentális, de a fizikai egészségünkre is rossz hatással lehet. Rövid távon fáradtság és a teljesítmény csökkenése figyelhető meg, ha pedig ezek tovább súlyosbodnak, abból könnyen nagyobb probléma lehet. Az egyik ilyen hosszútávú következmény például a kiegész. De még mielőtt azt gondolnád, „ugyan, fiatal vagyok, hogy éghetnék én ki?”, megjegyezném, a közhiedelemmel ellentétben nem csak az idősebbek, de a fiatalok is ki tudnak égni.

Másik súlyos következménye lehet az énidő teljes elhanyagolásának, hogy kevésbé és csak felületesen tudjuk megélni a mindennapi élet pillanatait. Mivel állandóan új ingereknek tesszük ki magunkat, kevés vagy egyáltalán

semmi időt nem hagyunk ezeknek feldolgozására. Sokszor már a saját testünk jelzéseit sem vesszük figyelembe. Könnyen egysíkúvá és unalmassá válhat életünk, ahol a sok információ és történés között elvesznek a mindennapok szépségei. Mindenkinek időt kell szakítania saját magára, mivel ilyenkor tudja magát az elme is tehermentesíteni. Hagyni kell, hogy a gondolatok és történések leülepedjenek. Ezért is célszerű, hogy ilyenkor ne a különböző közösségi médián töltjük az időnket, ugyanis a folyamatos ingereknek való kitettség nem kedvez ennek a folyamatnak, sőt, kifejezetten hátráltatja azt.

Sokszor vethet minket vissza az énidőtől az a többnyire téves gondolat, hogy ezzel önzőséget követünk el, és a többieknek nagyobb szükségük van ránk, mint nekünk a pihenésre. Pedig a pszichológusok is azt mondják, hogy olykor szünetet tartani nem önzőség, hanem nagyon is a javunkra válik.

Az énidő, mint fogalom nem csupán szabadidőt jelöl, hanem olyan privát időről van szó, amikor csakis kizárólag önmagunkkal foglalkozunk, nem osztjuk meg ezt másokkal. Ennek megtalálása a mindennapokban embert próbáló feladatnak tűnhet. Nem szeretnénk semmiről sem lemaradni, éppen ezért is látszik bonyolultnak az iskola, a család, barátok és esetleg a munka között egyensúlyozva önmagunkkal is törődni.

Az énidő spontán is megtörténhet, de a legjobb, ha tudatosan építjük be a mindennapjainkba, így elkerülhető például a korábban említett kiégés is. Tartsuk viszont észben a tervezésnél, hogy nem mindannyian vagyunk egyformák, ezért a szükségleteink is eltérőek! Vannak, akik kevesebb kikapcsolódással is beérik, és olyanok is, akiknek hosszabb időre kell tehermentesíteniük magukat, különösen, ha erre kevészer kerítettek sort. Hallgassunk a belső megérzésekre, és adjunk magunknak időt a regenerálódásra! Sokszor viszont azt érezhetjük, hogy túlságosan ráfeszülünk a pihenésre, és ahelyett, hogy elengednénk magunkat, azok a teendőink járnak a fejünkben, amiktől épp megszabadulni próbálnánk. Ha emellé még az a félelem is társul, hogy az idő rövidege miatt nem tudjuk kipihenni magunkat, az énidő lényege elvész. Próbáljunk meg ilyenkor olyan elfoglaltságot találni, ami kevés időt és energiát igényel. Ne akarjuk egy alkalom alatt megváltani világot! Ez is egy olyan folyamat, ami időt igényel.

Azt már említettük, mit ne csináljunk semmiképp ilyenkor, de titkos receptje, mint olyan, nincs az énidőnek. Mindenki máshogy érzi jól magát, máshogy kapcsol ki. Például egy könyv vagy film más világokba repíthet át minket, kiszakítva minket kicsit a valóságból. A festéssel, rajzolással, írással a kreatív oldalunkat bontakoztathatjuk ki. De ha már szeretünk alkotni, a kertészkedés és a

barkácsolás is jó kikapcsolódási pont lehet. A természetben töltött idő szintén bizonyítottan kedélyjavító és nyugtató hatású. Menjünk el egy nagy sétára és közben figyeljük, miket veszünk észre! A sportolás által pedig endorfin szabadul fel a szervezetünkben, valamint figyelmünket is teljesen más irányba tereli.

Egy másik hasznos technika lehet, ha kiprobáljuk az egymagunkban utazást. Először kicsit ijesztőnek tűnhet, de ha jobban belegondolunk, így nem kell senkihez igazodnunk, olyan programot tudunk összeállítani, ami számunkra a legmegfelelőbb. A kikapcsolódásnak ezer különféle módja van, és a lelkivilágunk meg fogja köszönni, ha már csak egyet is kiprobálunk.

Egy ilyen minőségi, önmagunkkal eltöltött idő után könnyebben vesszük a különböző feladatokat és akadályokat. Nyugodtabban és racionálisan tudjuk megközelíteni a problémákat, valamint a környezetünkkel is elfogadóbbak leszünk. Ha kipihentek vagyunk, azzal mások életére is kihatással lehetünk, gondoljunk a barátokra, családra. Mindemellett pedig segíteni is egyszerűbben tudunk másoknak, jobb hallgatóság vagyunk, mert az agyunk nem a mi problémáinkon kattog. Ne feledjük, adni kizárólag akkor lehet, ha van miből. Mikor úgy érezzük, hogy pihenésre van szükségünk, ezeket a jeleket ne hagyjuk figyelmen kívül.

(Bálint Boglárka)

„94 GYEREKET BÍZOTT RÁNK 94 CSALÁD”

INTERJÚ ZALA ORSOLYÁVAL ÉS BABCSÁNY ANDRÁSSAL

FOTO: SZABÓ DORINA, SZAVLY ZITA, WINKLER ESZTER

A DUE-TÁBOR SZÁMUNKRA A KÖZÖSSÉGET, A JÓ HANGULATOT, A SZÓRAKOZÁST ÉS A TAPASZTALATSZERZÉST JELENTI. TÁBORVEZETŐNEK LENNI HATALMAS FELELŐSSÉG, EZÉRT NEM MINDEGY, KI VÉGZI EL EZT A NEMES, DE ANNÁL NEHEZEBB FELADATOT. IDÉN ZALA ORSOLYA KAPTA EZT A CÍMET, JÖVŐRE VISZONT BABCSÁNY ANDRÁS VESZI ÁT A STAFÉTÁT.

MIÓTA VEZETED A TÁBOROKAT, ORSI?

Ez a második évem táborvezetőként, de csoportot már korábban is vezettem.

TE IS TÁBOROZÓKÉNT KERÜLTÉL IDE?

Igen, 1995-ben vettem részt először DUE-táborban.

SZERINTE MI AZ, AMI MEGFOGJA A FIATALOKAT A DUE-TÁBORBAN?

Felerészben a színes, befogadó közösség. De a DUE-táborban az is jó, hogy akit érdekel a média, az tét nélkül kipróbálhatja magát. A „nagy” média szimulálásával kipróbálhatják, valójában akarják-e ezt csinálni. Ugyanis, bár nagyon sokan szeretnének a médiában dolgozni, nagy részük nem tudja pontosan, mire vállalkozik.

MILYEN ADOTTSÁGOKKAL KELL RENDELKEZNI EG Y JÓ TÁBORVEZETŐNEK?

Mindenki beleteszi a saját személyiségét. Én táborvezetőként próbálok precíz lenni és támogató, érezze mindenki, hogy ott vagyok mögötte, és ha bármi van, akkor számíthat rám, de szabad kezét is adni. Bizonyos dolgokban azonban határozottnak kell lenni. Van, hogy olyat is kell tiltani, amelyek táborozó szemmel feleslegesnek tűnnek, de a

biztonságukat szolgálják. Ezt egészében úgy kell nézni, hogy itt 94 gyereket bízott ránk 94 család, akikre 9 napig vigyáznunk kell.

VOLT OLYAN ÚJÍTÁS, AMIT TE VEZETTÉL BE?

Igen, például a táborvezetőség 39 éven át takarodó után gyűlt össze megbeszélésre, és én ezt éveket egy kinszenvedésnek éltem meg, mint szervező. Így azt az újítást hoztam be, hogy a táborvezetőségi ülés vacsoraidő után van, illetve hozzám köthető az aktív táborvezetőségi Messenger-csoport létrehozása is.

MIÉRT ANDRIST VÁLASZTOTTAD KI A FELADATRA?

Bizonyos szempontból magamat látom benne, és közben jó értelemben az ellentéteimet. Ha rá van bízva egy feladat, akkor profin, precízen, pontosan megoldja. Bár csendes, igen talpraesett, nagyon bátran szólal meg és határozottan tud intézkedni. Szerethető a karaktere, a kisugárzása, határozott és megnyugtató az aurája. Szerintem jó, ha egy ilyen arca van a táborvezetőnek, de nagyon fontos, hogy hallgassanak is rá az emberek.

ANDRIS, HOGY REAGÁLTÁL, MIKOR MEGTUDTAD, HOGY ORSI TÉGED VÁLASZTOTT?

Maga a felkérés is Messengeren történt, én pedig a munkahelyemen voltam.

Mint egy szerelmes tinilánynak, úgy dobogott a torkomban a szívem és remegett a lábam. Egyébként teljesen magaménak érzem a feladatot. Úgy gondolom, hogy képes vagyok rá.

VAN OLYAN FELADAT, AMITŐL TARTASZ?

Van, mivel szeretek humorizálni – és most a Rocksliból idéznék, ahol az igazgatónő azt mondja, ő nem akar arc lenni. Hiába volt ő előtte poénos, amint gyerekekről van szó, ezt azonnal el kell felejteni. Ez lesz számomra nehéz feladat, hogy a mostani éneket el kell vágni bizonyos helyzetekben.

TERVEZED TOVÁBBVINNI ORSI ÚJÍTÁSAIT?

Én nagyon jónak tartom az intézkedéseit, és ezt nem csak azért mondom, mert itt ül mellettem (*nevet - a szerk.*), hanem mert ezek már tavaly is jól működtek, ezért érdemes megtartani.

ORSI, MILYEN TANÁCSOKKAL ENGEDED ÚTJÁRA ANDRIST?

Maradjon mindig ilyen, mert akkor halálprofin – még nálam is jobban – fogja csinálni a dolgokat. Én pedig bármilyen minőségben támogatni fogom őt a jövő évi táborban is.

(Botos Emma Kamilla)

TÁRSADALMI ÖNGYILKOSSÁG

A SZOCIÁLISAN SIKERES EMBER NÉPSZERŰ ÉS TÁMOGATOTT. A SZOCIÁLISAN MEGBUKOTT EMBERT AZONBAN KIKÖZÖSÍTI A SIKERES TÍPUS. BIZONYOS ESETEKBE A SZOCIÁLISAN MEGBUKOTT EMBER A MORÁLIS NÉZETEIT TESZI PRIORITÁSSÁ A TÁRSADALMI ELISMERÉSEL SZEMBEN. VELEM IS EZ TÖRTÉNT.

KEZDJÜK AZ ELEJÉRŐL.

Nem voltak mindig nehézségeim az iskola terén. Pontosabban mondván pár évvel ezelőtt még népszerű is voltam. Abban az időszakban szenvedtem a legjobban. A népszerűség csillogó illúziója valójában egy belülről rothadó toxikus, manipulatív életformát rejtett, vagyis rejtegetett számomra. Már abban az időben is zaklattak, de akkor még a barátaim voltak azok, és mindenki úgy tett mintha csak baráti szívatás lett volna, szimpla poénkodás.

Idővel viszont a vicc egyre jobban elfajult. A beszélgetések egyre inkább hatást gyakoroltak az életemre, a szüleim is észrevették, hogy máshogy viselkedek, nem vagyok önmagam.

A mai napig nem tudom mivel érdemeltem ki ezeket a bántásokat, a legtöbben azt állították, hogy azért, mert idegesítő vagyok. De nem bírtam már tovább. Nem akartam már egy lenni közülük, ezért életemben először a saját mentális egészséget raktam előtérbe és kiléptem a népszerű körökből.

Ez volt az én társadalmi öngyilkosságom.

Tényleg azt hittem jobb lesz utána, de nem is tévedhettem volna nagyobb. Egy barátom sem maradt, az életem abszolút mélypontra ért. A szociálisan sikeres embereknek már nem kellett úgy tenniük mintha kedvelnének, ezért már nyilvánosan, felvállaltan zaklattak. Tehetetlen voltam. A tanárok is látták ezt, de nem tettek semmit.

A mentális egészségem romokban volt, depresszióval küzdöttem, de nem kaptam segítséget. Az egyetlen ember, aki segített, én magam voltam, na meg az, hogy a zaklatóim elkövettek egy nagy hibát. Elküldtek nekem egy hangfelvételt, amiben mindannyian különböző negatív kifejezésekkel illeltek engem, hogy bizonyítsák, mennyien utálnak. Nem az első alkalom volt, hogy ilyenekkel zaklattak, de először esett meg, hogy nem gondolták eléggé át, és bizonyítékokat kreáltak a bántalmazásról. Nekem pedig ekkor volt először merszem ahhoz, hogy nyilvános konfrontációt kezdeményezzek.

8 darab igazgatót osztottak ki csak a hangfelvétel okán, pedig az már csak a jéghegy csúcsa volt. Az egyetlen dolog, amitől az iskolám vezetősége tartott az az volt, hogy ki ne tudódjon az esetem, a büntetésvégrehajtást viszont letudták az igazgatóikkal (amit melleleg ártatlan emberek is kaptak a bűnösök pedig csak nevettek rajta).

A szüleim ragaszkodtak hozzá, hogy lépjek ki az iskolából, így történt, hogy a tanév utolsó másfél hónapját otthon töltöttem. Egyedül bár, de még így is ezerszer élhetőbb, mint az iskolában. Hogy pozitív véget adjak a történetnek, múlt héten végre elballagtam, így már soha többé nem vagyok köteles bármilyen kontaktust létesíteni a zaklatóimmal.

A DUE táborban azonban rengeteg barátot találtam, akik rengeteget segítettek és segítenek nekem. Ebben a közösségben úgy érzem, megtaláltam a helyemet.

(Kertész Anna)

SZELEK SZÁRNYÁN

Az átlag emberek által lefestett kép a vitorlázásról nyugalmasnak látszik, de ez sokszor messze áll a valóságtól. Személyes tapasztalatom alapján a hajózás receptje: egy evőkanál semmittevés, egy bögre kötélhúzkodás, egy csipet napozás és egy nagy kondér koncentráció. Vitorlázás közben a szélhullámok könnyen váratlan situációkat idézhetnek elő, ilyenkor történhetnek a kisebb-nagyobb balesetek, veszélyhelyzetek. Ez az újoncok és a tengeribetegek számára nagy megrázkódtatást jelenthet. A felkészültség elengedhetetlen egyaránt az utasok, a matrózok és a kapitány részéről is. De ha minden rendben megy, csodálatos élményben részesül, aki vitorlázik.

Magyarországon a vitorláskapitányoknak egy egyhetes képzést kell elvégezniük (na meg sikeres vizsgát tenniük) ahhoz, hogy legalisan hajót vezethessenek. Ez nagy felelősséget jelent. A kapitány felelősséget vállal az utasok testi épségéért, valamint a hajó állapotának megőrzéséért. Külföldön is rendeznek vitorlás tanfolyamokat, itt lehet tengeri vagy óceáni képesítést is szereznie a nagyobb izgalmakra vágyóknak. A legtöbb kapitány a képzés után még bérhajókon gyakorol, majd amikor már elegendő tapasztalattal rendelkeznek, valamint anyagilag is megtehetik, vehetnek maguknak saját hajót.

Hajót birtokolni rendkívül költséges dolog, nem is gondolná az ember, hogy még a kikötőhely bérlése is hét számjegyű összegbe kerülhet.

A vitorlás élet csúcspontjai a versenyek, Magyarországon például a Kékszalag, a Fehérszalag és a Pünkösdi Regatta. Külföldön, az Adriai-tengeren a Business Cup és a Sea-Promo számítanak a legnívósabb megmérettetéseknek.

Ha szeretnél még többet megtudni erről a sportról, olvasd el interjúinkat a www.mediatabor.hu oldalon, amelyet a közeli kikötő hajósaival készítettünk.

(Kertész Anna)

VITORLÁZÁS

AZ IGAZI BALATONI ÉLETFORMA

A VITORLÁZÁS NEM CSUPÁN EGY SPORT VAGY HOBBI, EZ EGY ÉLETFORMA. EZÉRT MEGKÉRDEZTÜNK EGY BALATONKENESEI BARÁTI TÁRSASÁGOT A KIKÖTŐBEN, AKIK RENDSZERESEN VITORLÁZNAK, HOGY MILYEN A BALATONON HAJÓZNI, ÍGY TALÁN MI IS NAGYOBB BETEKINTÉST NYERHETÜNK A SPORT REJTELMEIBE.

MIÓTA ÉS MIÉRT CSINÁLJÁTOK A VITORLÁZÁST?

Körülbelül egy éve kezdtük el, és az igazat megvallva azért vitorlázunk, mert nagyon megtetszett. Korábban céges rendezvények keretein belül vitorlázunk, valamint külföldön is volt alkalmunk kipróbálni ezt a sportot, ezután nem sokkal később már mi is elsajátítottuk a vitorlázás alapjait és szerettünk volna a Balatonon egy saját hajót.

MI TETSZETT MEG NEKTEK EBBEN A SPORTBAN?

Az egész vitorlás életforma nagyon megfogott bennünket. Ennek a sportnak van egy sajátos közössége, de még sincs tömeg. Ezen kívül nagyon szuper, hogy természeti erővel, széllal hajtjuk a hajót.

MIK A NEHÉZSÉGEI A VITORLÁZÁSNAK?

Az első év szinte csak nehézségekkel volt tele. Sokszor azt sem tudtuk, hogy a hajó jobbra vagy balra megy. Ez egy olyan sport, ahol meg kell tanulnod elemi erővel dolgozni. Fel kell készülnöd arra, hogy mit csinálsz olyankor, amikor nagy szél van vagy nagy hullámok. Otthon a városban a négy fal között ezekhez nem vagy hozzászokva, de a vitorlázás közben ezekre a dolgokra mindig figyelni kell. Azonban kellő tanulás, gyakorlás és tapasztalatszerzés után most már bátran mondhatjuk, hogy kikupálódtunk és magabiztosan hajóznak bárhová a Balatonon.

MIVEL JÁR EGY ILYEN HAJÓ FENNTARTÁSA?

A kikötő bérlésén kívül a hajó üzemeltetési költségével is számolni kell, ami elég sokba kerül, folyamatosan foglalkozni kell vele. Tulajdonképpen két lehetőség van: vagy mindig elviszed valahova, hogy megcsinálják, ami rengeteg pénzbe kerül vagy megtanulod magad megcsinálni. Mi most igazából ezt tanuljuk.

MIK AZOK A FONTOS DOLGOK, AMIKET MINDIG ÉSZBEN KELL TARTANI, AMIKRE MINDIG ODA KELL FIGYELNI A VITORLÁZÁS KÖZBEN?

Mivel mi többen vagyunk, könnyebben össze tudjuk rakni egy adódó problémára a megoldást. Egyedül az ember jobban megjegyti. Veszélyhelyzetekben mindig próbálunk ösztönösen és ésszerűen cselekedni. Fontos azonban, hogy előre fel kell készülni ezekre. Például a kötelek nem lehetnek összegubancolódva, a csákljának kéznél kell lennie, valamint a motor beindításának is gördülékenyen kell mennie. Továbbá figyelni kell, hogy milyen hajók jönnek veled szembe, valamint arra is, hogy van-e előtted úszó ember a vízben, vagy van-e kint viharjelzés.

VANNAK OLYAN DOLGOK AMIKET, NEM TANULTATOK, HANEM TAPASZTALATTAL JÖTTETEK RÁ?

Az elején sok mindenre magunknak kellett rájönni. Az oktatás során a motorhasználatot

például nem tanítják, valamint először nem tudtuk, hogy kell felhúzni a vitorlát, nem tudtuk melyik a nagy vitorla, melyik az orrvitorla, összecseréltük ezeket. Volt olyan is, hogy nem tudunk beállni a helyünkre és ezért lapáttal kellett eveznünk.

MI A LEGVONZÓBB, LEGKÜLÖNLEGESEBB SZÁMOTOKRA A VITORLÁS ÉLETBEN?

Talán az, hogy van egy saját hajód, amivel ki tudsz menni bármikor a vízre. Nagyszerű érzés, amikor csak beugrasz a Balaton közepére, senki nincs ott és azt csinál, amit csak szeretnél. Mint egy saját strand! Továbbá az is nagyon különleges a vitorlás életben, hogy így van egy helyünk ahova le tudunk jönni kikapcsolódni és mégsem kell hozzá fenntartani egy nyaralót.

KIKNEK AJÁNLANÁTKOZ A VITORLÁZÁST?

Természetesen azoknak, akik ki akarnak kapcsolódni. A Balatonon bárkinek ajánlanánk, de inkább annak, aki kicsit lelassulva szeretne élni. Aki folyamatosan siet, és mindent időre akar csinálni annak viszont nem való. Összességében ez egy nagyszerű vízisport, amit akár barátokkal, családdal vagy egyénileg is élvezhetünk.

(Tótfalusi Fanni)

ZENE A NYELVTANULÁS ELŐSEGÍTÉSÉHEZ? VAGY FORDÍTVA?

A ZENE ÉS AZ IDEGEN NYELVEK ÖSSZEFÜGGÉSE IGEN ÉRDEKES TÉMA, SOKAN FOGLALKOZNAK VELE TUDOMÁNYOS TEKINTETBEN, DE AKÁR TELJESEN LAIKUS SZEMMEL IS. CIKKÜNKBEN EZEK KAPCSOLATÁT VIZSGÁLJUK, ILLETVE NÉHÁNY DUE MÉDIATÁBOROZÓ VÉLEMÉNYÉRE IS KITEKINTÜNK.

Tény, hogy akik zenével kapcsolatos hobbikat űznek, könnyebben tanulnak nyelveket. Ez magától értetődő, mivel két különböző zene teljesen más hangzással, dallammal, továbbá karakterrel rendelkezik, és ez két – akár azonos eredetű – nyelvnél is így van. Tudományos bebizonyított, hogy gyermekkorban az ember agya sokkal fogékonyabb a nyelv- és a zenetanulásra, hiszen az életkor előrehaladtával csökken az agyunkban az új neuronok és szinapszisek kialakulásának száma. Emellett fontos megemlíteni, hogy a felnőttek már saját akarataikon kívül is problémamegoldási folyamatként tekintenek ezen készségek elsajátítására. Ezért van szükség minél fiatalabb korban elkezdeni tanulásukat, így nagyobb sikereket érhetünk el velük később. Viszont összességében az is kijelenthető, hogy a kor nem állít akadályokat, ha elegendő motiváció él bennünk.

Egy tavaly augusztusban lezárult kutatás eredményeként kiderült, hogy nemcsak a zene segíti az embert a nyelvek elsajátításában, hanem ez fordítva is így van: az idegen nyelvek tanulása a zene feldolgozásáért felelős agyi területekre is hat.

„Aki idegen nyelvet tanul, annak a zenére is fogékonyabb lesz az agya” – mondta Marvi Tervaniemi, a Helsinkii Egyetem oktatástudományi karának kutatási igazgatója. Az általa vezetett vizsgálat abból állt, hogy 8 és 11 év közötti kínai diákokat figyeltek meg, akik zenei vagy angol nyelvű oktatási programban vettek részt. A kutatók a hangok feldolgozásával kapcsolatos agyi jeleket analizálták a gyerekekben a tanév előtt és után, majd azokat összehasonlították más képzési programokban részt vevő diákokéval.

„Az eredmények megerősítették, hogy a zenei és a nyelvi oktatás is hatással van a hangj jelek idegi feldolgozására” – olvasható Tervaniemi a kutatásról szóló közleményben. Más tudósok is hozzátették, hogy ez a vizsgált diákok anyanyelvével is magyarázható: mivel a kínai tonális nyelv, a kínaiul jól beszélők agya a különböző hangmagasságú szótagokat vagy

szótagosorokat különböző szavakként azonosítja, így e nyelv beszélői között az abszolút hallás is gyakoribb. A kínai diákok között ezért az a furcsa jelenség mutatkozott meg, hogy a nyelvtanulás jobban felgyorsította a korai idegi hangfeldolgozást, mint a zenei oktatás.

„Az alapoktól egy nyelvet megtanulni olyan, mint egy új kottát értelmezni” – vélekedett Németh Fruzsina print csoportos táborozó, aki három nyelv tanulása mellett kitarótan fuvolázik. Hozzátette, hogy ez azért van, mert minden nyelvnek megvannak a sajátosságai és szabályai. Szerinte ahhoz, hogy el lehessen sajátítani az alapokat mind a nyelv- és zenetanulásban, fokozatosan kell haladni vele,

de gyakorolni és ápolni is szükséges az addig tanultakat. „A tanulás és a zene az agy más területeit veszi igénybe, így lényegében egyik segíti a másikat. Hosszabb tanulás után azért pihentető a zenélés/zenehallgatás, mivel akkor pihen az agy tanulásra használt része. Emellett a kettő segíti egymást készségek szempontjából, hiszen mindkettőnél erősen koncentrálni kell, ami a gondolkodást és a problémamegoldó képességet is fejleszti.” – fejtette ki véleményét.

Összefoglalva: mindenki csak a saját sikere által tapasztalhatja meg a két tevékenység egymásra kifejtett pozitív hatását, de ha nem szeretné, kereshet új módszereket is.

(Borzán Lilla)

NEHEZSÉGEK A KEVERŐPULT MÖGÖTT

FOTÓ: KOVÁCS PÉTER

A DUE MÉDIATÁBORÁBAN NAP MINT NAP HALLHATTUK BODONYI DANI ÉS HANTI MARCI MUNKÁJÁNAK GYÜMÖLCSÉT A TÁBOR RÁDIÓJÁBAN. EGYSZERŰ FELADATNAK TŰNHET ZENÉKET LEJÁTSZANI, PEDIG ÉPP ELLENKEZŐLEG, EGYÁLTALÁN NEM KÖNNYŰ MINDENKI ÍZLÉSÉNEK MEGFELELNI. A FIÚK MESÉLTEK ARRÓL, HOGY HOGYAN PRÓBÁLNAK MÉGIS FELÜLKEREKEDNI A NEHEZSÉGEKEN.

Daniék szerint a rádiós munka legnagyobb kihívása összeállítani a zenei repertoárt, hiszen a műsorok felépítése ehhez képest piskóta. A RÉM (Reggeli Ébresztő Műsor) minden évben ugyanúgy néz ki, egy adott forgatókönyv alapján készítik. A zene viszont mindig különbözik, a trendek változnak. A tábor ideje alatt a zenéket egy adatbázisból játsszák le a fiúk. Ez már régebb óta létezik, így nem kell mindig nulláról indulniuk, a már meglévő listát újítják, aktualizálják. Ezt úgy állítják össze, hogy megnézik, mit játszanak a rádiók, emellett figyelembe veszik a dalok hallgatási számát. Talán idén figyelhető meg a legjobban az, hogy milyen nehéz is ezt megszerkeszteni, hiszen jelentős korszakváltás történt a rádiózásban a tábor zenefelölősei szerint.

Mostanában sokkal gyorsabban változnak a slágerek, amik másképpen is lesznek ismertek – például a TikTokon vagy sorozatok által. De az sem ritka, hogy egy mém miatt hallunk vissza egy régebbi zenét a rádióban. A

közösségi média rohanó világa miatt, ahogy a trendek, úgy az általuk létrehozott slágerek is rendkívül gyorsan váltják egymást. Ez tükröződik abban, hogy amíg korábban egy dal fél évig volt sláger, addig manapság pár hét után kifulladásnak, emiatt nehezebb ezeknek az igényeknek megfelelni. „Sokkal szerteágazóbb az általános zenei ízlés” – állítják Daniék, ezáltal nehéz lefedni, hogy száz ember milyen zenét szeretne hallgatni.

Emellett a zenéknek nem csak tetszenie kell a közönségnek, hanem több szűrő is át kell esniük.

„A magyar toplistákat most Azahriah új albuma vezeti, amiben az a vicces, hogy a nagy részét nem tudjuk lejátszani” – mondta Marci. A nagyobb rádióknak vannak külön szerkesztői és szoftverei, amiket erre a célra lehet programozni, a táborban viszont nyilván ez egy egyszerűbb történet. A médiatörvény mondja ki a szabályokat, amik közül a legalapvetőbb az, hogy magyarul

nem lehet csúnyán beszélni. Érdekes módon, ha viszont angolul vagy bármilyen más nyelven káromkodnak, az nem kizáró tényező. Emellett – amiért például Azahriah dalai sem hangozhatnak el – jelentésben sem való minden szám a rádióba.

A korosztály megfelelő meghatározása is prioritást élvez, ami itt most a táborban a 13-25 éves korosztály. „Viszont még ezen belül is sokféle ízlés van, ezért nem tudunk mindenkinek megfelelni, tehát meg kell találni az arany középutat” – sajnálkoztak Daniék.

„Két lehetőség van, hogy az embereknek tetszen és ismerjék a számokat, vagy biztosak legyünk abban, hogy ha nem is ismerik, de tetszeni fog nekik. Nagyon fontos nekünk az, hogy tudjunk újat mutatni, de az a legfőbb, hogy az emberek örüljenek a lejátszott zenének” – értette egyet Marci és Dani.

(Ádám Tünde, Szathmári Emese)

SALÁTAHEGYEK AZ ASZTALON, A MALAC MEG VERGŐDIK AZ ASZFALTON

A NÖVÉNYEVŐK CSAK GAZT ESZNEK. A VEGETÁRIÁNUS ÉS A VEGÁN UGYANAZ. EBBEN AZ ÉTKEZÉSI FORMÁBAN NEM LEHET VÁLTOZATOSAN KÉSZÍTENI AZ ÉTELEKET. AZ ÁLLATOKAT NEM KELL VÉDENI, HISZEN ŐK EZÉRT VANNAK. GYAKRAN KAPJUK MEG VEGETÁRIÁNUSKÉNT EZEKET A BÁNTÓ MONDATOKAT, PEDIG MI IS UGYANOLYAN EMBEREK VAGYUNK.

VEGETÁRIÁNUS VAGY VEGÁN?

Abban valóban hasonlítanak, hogy nem esznek húst, de mégis két eltérő étkezési módról van szó. A vegetáriánusok bár alapvetően nem esznek húst, de mégis vannak köztük, akik megeszik például a halat. Állati eredetű terméket fogyasztanak, mint például tejterméket, mézet, vagy tojást. A vegánok pedig abban különböznek, hogy állati eredetű ételeket egyáltalán nem esznek. Sem halat, sem tejterméket, és ez alól a méz sem kivétel. Tehát csak növényekből áll az étrendjük.

BÁNTÁSOK, MELYEKET AZ EGYEDI ÉTKEZÉSÜEK KAPNAK

Talán nem újdonság, de a speciális étkezést igénylő emberek rengeteg megjegyzést vagy „tanácsot” kapnak, mint például: a szervezetednek fontos a hús, szükség van rá, így nem leszel egészséges. Nem fogsz lefogni. Hogy bírod ki, hogy nem eszel húst? Nem élhetsz nélküle. Jaj, de rossz neked, hogy nem eszel húst. Minek kínozod magad?! Véleményem szerint talán még jogos is akkor, ha egy nem húsevő erőszakosan szeretné a húsevőre ráerőltetni ezt az étkezési szokást. Bár szerintem egyik részről sem korrekt rátukmálni bárkire azt, amit egyébként nem akar, mert ezzel elijeszthetjük, ha egy kicsit is érdeklődik valami új iránt.

Szoktak még azzal az érveléssel jönni, hogy azért vannak a haszonállatok, hogy megegyük őket. De tulajdonképpen csak erre használják őket az emberek, nem értünk születtek meg. Ha nagyon célpontta szeretnék válni, azt is mondhatnám, hogy akkor minek hívnak állatorvost a baromfihoz vagy a baromhoz, hiszen úgyis étel lesz az asztalon.

NA DE HOL A VÁLTOZATOSSÁG?

Nos, sokan azt gondolják, hogy egyik-másik csak salátát eszik, meg zöldséget. A valóság viszont távol áll ettől. Minden, egyébként eredetileg hússal készülő ételt lehetséges húshelyettesítővel elkészíteni, ilyen például a szójából készült tofu. Tulajdonképpen rengeteg recept van az interneten, amikből lehet ötletet meríteni.

HÚS VS. NÖVÉNYI ÉTREND HATÁSA EGÉSZSÉGÜNKRE

Ha ezt az életmódot választjuk, akkor hosszútávon csökkenthetjük a koleszterinszintünket. Ezáltal kisebb az esélye az elhízásnak, a cukorbetegségnek, a magas

vényomásnak és a szívbetegségnek. A növényi rostok elősegítik a gyorsabb emésztést. Nem beszélve arról, hogy rengeteg feldolgozott húsból készült termék csupán pár százalékos hústartalommal rendelkezik, tele káros tartósítószerrel, amik növelik a vastagbélrák kialakulásának kockázatát. A növényi alapú étrend ebben az értelemben csökkenti a rák kialakulásának esélyét.

BAJBAN VAN A FÖLDÜNK A HÚSEVŐK MIATT?

Átlagosan a húsevők nagyobb területet foglalnak el, az általuk elfogyasztandó állatok helyigénye miatt. A marhatenyésztés nagy ökológiai lábnyomot hagy maga után. Tartásuk értékes földterületeket vesz el, például az Amazonas mentén erdőket irtanak ki a gazdák, hogy növelni tudják állatállományuk számát. Továbbá emésztésük során üvegházhatású gázok kerülnek a légkörbe, húsuk feldolgozása során pedig nagy mennyiségű vizet használnak fel. Általánosságban véve azt mondhatjuk, hogy az állattenyésztés erős hatással van a Földünkre.

(Deak Brigitta)

KENESEI STRANDMÚSTRA

INGYENES VS FIZETŐS STRAND

VALAHÁNYSZOR ELJÖVÜNK A BALATONHOZ, FELTESSZÜK MAGUNKBAN A KÉRDÉST: MELYIK ÜDÜLŐHELYET VÁLASSZUK? MILYEN KÜLÖNBÉG VAN AZ INGYENES ÉS A FIZETŐS STRAND KÖZÖTT? BALATONKENESE IS BŐVELKEDIK VÁLASZTHATÓ LEHETŐSÉGEKBE, ÍGY NYAKUNKBA VÉVE A PARTOT FELKUTATTUK, MILYENEK A FÜRDŐZÉSI OPCIÓK ERREFELÉ. SEGÍTSÉGÜNKRE VOLT EBBEN AZ ALSÓRÉTI SZABADSTRAND ÉS A VAK BOTTYÁN STRAND. TÖBB VENDÉGET IS MEGKÉRDEZTÜNK, HELYIEKET ÉS ITT NYARALÓKAT EGYARÁNT.

KIEMELKEDŐ SZABADSTRAND, TÖBB LEHETŐSÉGET NYÚJTÓ VAK BOTTYÁN STRAND

MIK A LEGSZEMBETŰNŐBB KÜLÖNBÉSÉGEK?

Az Alsóréti Szabadstrand a hét minden napján gyakran látogatott, előfordul a nagy tömeg, amit a viszonylag csekély számú dolgozó lassan tudnak csak kiszolgálni. Felszereltségét tekintve egy ingyenes strandhoz képest modernbb, fiatalabb és idősebb korosztálynak egyaránt megfelelő. A partszakasz könnyen megközelíthető és kiváló, viszont az emberek számára képest kicsi.

Ezzel szemben a fizetős Vak Bottyán Strand hatalmas partszakasszal, ellenben kevesebb vendéggel, több étteremmel, és jobb ár-érték aránnyal rendelkezik. Játszóterei nagyobbak, az idősebbeknek pedig az edzőrészleg kínál elfoglaltsági

alternatívákat. Kisgyermeknek a nagyobb homokozó, az alkalmankénti SUP, valamint a vízi játszótér lehet szórakozási opció. Szerintünk az 500/1000 forintos belépődíj nem csak egy-két főnek, hanem nagyobb családoknak is teljesen megéri. Ráadásul az ételek itt többségével olcsóbbak, mint a nyílt strandon.

A STRANDOLÓK VÉLEMÉNYE

Az Alsóréti Strandon megkérdezett emberek általában pozitívan nyilatkoztak. Kiemelték a lassan mélyülő partokat, a gyermekbarát játszótéreket és a fáknek köszönhető nagy területet lefedő árnyékot. A Vak Bottyán Strand látogatói hasonlóan értékelték üdülőhelyüket. Ők a nagy és homokos partot, a minőségi ételeket – melyhez aránylag kedvező áron

juthatnak hozzá –, a kisebb tömeget, illetve a nagy teret preferálják.

Viszont nem mehetünk el amellett, hogy az Alsóréti Strand egy nagy, homokkal borított röplabdapályával rendelkezik. Az embernek elég csak egy labdát hoznia, garantált, hogy talál olyanokat, akik szívesen játszanak vele, emiatt elmondható, hogy a strand közönsége nyitott az ilyen dolgokra.

Nekünk a Vak Bottyán Strand volt meggyőzőbb, mivel ez kevésbé eldugott, és még ha sok is a vendég, kényelmesen el lehet férni. Igaz, az is kijelenthető, hogy Balatonkenesén mindkét strand minőségi fürdőhellyel képviselteti magát.

(Bogdány Tamara, Ágoston Illés)

„NAGYON NEHÉZ OLYAN SZAVAKAT EGYMÁS MELLÉ TENNI, AMIK MÉG NEM LETTEK EGYMÁS MELLÉ TÉVE”

SZALÁNCZI ÁGOTA 20 ÉVES, JELENLEG A SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEM DRAMATURG SZAKÁNAK HALLGATÓJA. MÁR GYEREKKÉNT VONZOTTA ŐT A SZÍNHÁZ VILÁGA, AMIBEN KEZDETBE NÉZŐKÉNT, MA MÁR ALKOTÓKÉNT VESZ RÉSZT, VALAMINT EGYETEMI FELADATAI MELLETT KEDVTELÉSBŐL IS ADAPTÁL MŰVEKET SZÍNPADRA.

„Mindig is szerettem az irodalmat. Még nem is tudtam írni, amikor már édesapámnak diktáltam le meséket, amiket én találtam ki” – kezdi Ágota. Kisiskolásként hamar kiderült róla, hogy nagyon komolyan veszi a fogalmazás órai feladatokat. Annyira komolyan, hogy amikor az volt a feladata, hogy írjon két oldalt egy megadott témáról, ő legalább ötöt írt. Ágotában az írás gondolata a színház iránt érzett szeretetéből fakadt. Azt régóta tudta, hogy ezzel szeretne foglalkozni. A színházban két alapvető terület van: a látvány és a szöveg. Hozzá kezdettől fogva az utóbbi állt közelebb, véglegesen pedig akkor dőlt el ez a kérdés, mikor felvették a Színművészeti Egyetemre. Ágotának ez első próbálkozására sikerült, amit nem sokan mondhatnak el magukról. Viszont a felvételi folyamat annyira hosszú volt az első fordulótól a „felvettek” üzenetig (csaknem másfél hónap), hogy a végére teljesen elfáradt. „Amikor megkaptam az értesítést, nyilván örültem, de nem volt az az eufória, mint amire mindenki számít.” Elmondása szerint ez inkább a színészeknél van így, mivel ők közvetlenül az utolsó forduló után, ott helyben, abban a felfokozott pillanatban megtudják az eredményt. Hozzátette: „Természetesen én is nagyon örültem, és a mai napig is nagyon boldog vagyok, hogy az SZFE hallgatója lehetek.”

Számára a színház a világot jelenti kicsiben, és úgy véli, annak, aki valamennyire is benne él ebben, annak ez egy nagyon meghatározó részt alkot a mindennapjaiban, legyen szó nézőről vagy alkotóról. Elmondta, hogy írói részről ez egy sok időt és energiát igénylő feladat, komoly kihívás, hisz nehéz olyasmit kitalálni, amit még senki nem írt meg. „Nagyon nehéz olyan szavakat egymás mellé tenni, amik még nem lettek egymás mellé téve.” Úgy véli, az, hogy mitől lesz valami eredeti, az nagyban függ attól, hogy milyen a személyisége az alkotónak. „A színházban ez egy kicsit nehezebben nyilvánul meg, mert ott sok ember dolgozik közösen, de általában a rendező víziója jelenik meg a színpadon.”

De mi alapján választja ki, hogy melyik művet szeretné színpadra vinni? „Amit jó élmény volt olvasni, és elindított bennem különböző gondolatokat. Amikor elolvasok egy művet, és utána nem hagy nyugodni,

hogy ez a karakter miért csinálta ezt vagy azt, hogyan fejeztem volna be, és hasonló dolgok” – mondta. Elárulta, hogy ő még sosem adaptált úgy, hogy fogott egy darabot, és csak átírta benne azokat a részeket, amik nehezen érthetőek voltak, vagy nem tetszettek neki. Mindig volt egy koncepció, egy rendezői ötlet, és az alapján alakította át a szöveget. Ágota azonban nem szereti, mikor szó szerint értelmezik az eredeti szöveget. „Hisz a színház arról szól, hogy mindenki a saját világát jeleníti meg”.

(Botos Mici)

A CSÖNDESEK ELFOLYNAK, ELNÉMULNAK, A HANGOSAK MINDÖRÖKKÉ HALLHATÓK

2020 JANUÁRJÁBAN JÁRUNK. MARTON ALEXANDER ARTÚR ÉPP EGY GIMNÁZIUMI ÓRÁN ÜL, ÁM FIGYELME BELSŐ GONDOLATAI FELÉ FORDUL. EKKORTÁJT ARTÚR INTENZÍV ÉRZÉSEKET ÉL ÁT, ÁM ÚGY LÁTJA, HOGY NINCS OLYAN BARÁT VAGY CSALÁDTAG A KÖZELÉBEN, AKIVEL IGAZÁN ŐSZINTÉN MEG TUDNÁ OSZTANI EZEKET. ÍGY MEGSZÜLETIK BENNE A DÖNTÉS, HOGY VERSEKET FOG ÍRNI, MELYEKKEL KI TUDJA FEJEZNI VÉGRE A VILÁG FELÉ GONDOLATAIT.

Marton Artúr blogját ezen a linken találod:
<https://martonartur1.webnode.hu/>

Artúr számára nem ez volt az első találkozás valamilyen művészeti területtel. 2017 nyarán az akkor 13 éves fiú saját bevallása szerint „nagyon unatkozott”, úgyhogy augusztusban amatőr filmeket kezdett készíteni. Időbe telt, mire igazán ráérezett az ízére. 2020-ba már tízperces filmeket forgatott, melyek rendelkeztek saját forgatókönyvvel is. A filmezés végül viszont abbamaradt, ám a művészet az élete részévé vált.

Eleinte, vagyis 2020-ban négy verset szerzett. 2021-ben írta meg az első novelláit, januárban „A hallhatatlan”-t, augusztusban a „Volt egyszer egy háború...” címűt. 2022-ben pedig nagy elánal elkészítette a „Mojzli, a kabalaállat”-ot, mely első kisregénye volt. A költészetet se hagyta annyiban. Nagyjából 20 verset írt idén, és gyűlik, ahogy neki jól esik. Mindamelltt ezen a nyáron kezdett el külföldi költőket fordítani, a maga szabados módján.

Kezdetben katartikus élmények hatására írt, terápiás jelleggel, mostanra viszont már nincs erre szükség. „Megelevenednek a képek és írom, ahogy csak tudom.”

Irodalmi szinten nincs kedvenc zsánere, más szempontok számítanak neki. Azokat a történeteket tarja igazán jónak, ahol „a cselekmény során érzelmi mélységgel és megérthető, sokoldalú karakterekkel találkozhatnak az olvasók”.

Írói célja „inspirálni, írásra ösztönözni másokat”. Ez az, ami Artúrt motiválja a folytatásra, nem pedig a személyes dicsőség.

Meglátása szerint az a leginkább fontos számára, hogy egy problémát bemutasson egy mű. „A lényeg, hogy rávilágítson, mondja ki, és ne kerülje a forró kását. Ugyanakkor fontos a megoldás prezentálása, hogy hogyan lehetne ezen az akadályon felülkerekedni, kitörni belőle” – fogalmazott Artúr. Lényeges lehet bizonyos élethelyzetek és látásmódok bemutatása is a művész aspektusában, esetében a különtség, kívülállóság kérdése jelenik meg visszatérő elemként.

Saját művei közül három verset emel ki, melyekre igazán büszke, ezek a „Fény a sötétségben”, a „Volt egy gitár”, valamint az „Amikor a szél elcsendesedik” címekre hallgatnak, és megtalálhatóak Artúr nemrég indított blogján. Ennek elindítása nagy lépés volt számára, hiszen alapvetően introvertált személyiséggel rendelkezik, ami sokáig visszafogta abban, hogy írásait a világ elé tárja.

Pályaválasztás kapcsán kisebb dilemmába keveredett, mivel egyrészt szeretne a jövőben is a költészetrel foglalkozni, másrészt viszont a programozás is érdekli, ennek megfelelően informatikát és matematikát jelölt meg fakultációs tantárgyként. Ugyanakkor nem zárja ki, hogy a jövőben is művészettel foglalkozzon. Érdemes lenne, mivel van hozzá tehetsége.

(Oláh Szabolcs)

VAS JUDIT GIGI:

KÖZÖSSÉGI LÉNY, MINT ENIKŐ

A BESÚGÓ 2022 TAVASZÁN AZ EGYIK LEGNÉPSZERŰBB SOROZATTÁ AVANZSÁLÓDOTT A HBO MAX MŰSORKÍNÁLATÁBAN. NEKÜNK VAS JUDIT GIGI VOLT A „BESÚGÓNK”, AKIVEL NEM CSAK A SOROZATRÓL, HANEM SZÍNÉSZNŐI TEVÉKENYSÉGÉRŐL, ÉS SZEREPÉVEL, ENIKŐVEL VALÓ KAPCSOLATÁRÓL IS BESZÉLGETTÜNK.

HA NEM SZÍNÉSZNŐ LENNÉL, MI LENNE A FOGLALKOZÁSOD?

Eddig még nem igazán gondolkoztam ezen a kérdésen, de szívesen végzek másfajta munkákat is. Nyilván egy művészi közegben érzem leginkább otthon magam, de nagyon büszke vagyok, hogy a családommal a karantén ideje alatt a jászberényi tanyánkat átalakítottuk esküvői rendezvényhelyszínné. Ott falfestéstől kezdve a dekorációk elkészítésén át mindent megcsináltam. Dolgoztam már televíziós műsorvezetőként és szerkesztőként is. Szeretek új dolgokat tanulni és több lábon állni.

EDDIG HOL LÁTHATTAK KÉPERNYŐN A NÉZŐK?

Legutóbb a HBO Max-on mutatták be *A besúgó* sorozatot, amiben szerepeltem, illetve a *Mesterember* című pályaválasztással kapcsolatos műsort vezettem az M5-ön.

VOLT MÁR OLYAN SZEREPED, AMI NEM VOLT NEKED SZIMPATIKUS, MÉGIS ELJÁTSZOTTAD?

Idővel megtanulok minden szerepet szeretni. Természetes, hogy néha, amikor elolvasok egy darabot, nem feltétlenül találok a kapcsolódási pontot a karakterrel, de erre

való a próbafolyamat. Pontosabban arra, hogy megtaláld azt a tulajdonságot, ami miatt a szereped szerethetővé válik. Ha az illető a történetben negatív elemként van jelen, akkor is van benne valami, amivel szolgálja az igazat, a jót, akár azzal, hogy ellenpólust nyújt egy pozitív szereplőnek.

ENIKÓNÉL HOGYAN TALÁLTAD MEG EZT A KAPCSOLÓDÁST?

Öt éve forgattam Szentgyörgyi Bálinttal, a sorozat kreatórával a pilotban, amivel ő később pályázott a HBO-hoz. Akkor találkoztunk először, de a jó baráti

és munkakapcsolat azóta is megmaradt. Enikő karakterét kicsit mintha nekem írta volna, könnyű is vele azonosulni, mivel én is egy hasonlóan pörgős lány vagyok, aki szereti a bulikat, a jó társaságot, egy közösségi lény, mint Enikő. Az sem utolsó, hogy igazán jó csapat állt össze a forgatásra, akikkel öröm volt együtt dolgozni.

A SOROZAT A KÁDÁR-KORSZAKBAN JÁTSZÓDIK. HOGYAN SIKERÜLT ÁTVENNED ENNEK AZ IDŐSZAKNAK AZ ÉLETÉRZÉSÉT/STÍLUSÁT?

Nagyon könnyű dolgunk volt, hiszen a jelmez- és díszlettervezők olyan világot varázsoltak körénk, amibe elég volt csak behelyezni magunkat. Rengeteget segítettek nekünk. Az is sokat jelentett, hogy a szüleimtől már sok történetet hallottam arról, milyen volt a fiatalságuk, emellett interjúkat és könyveket is olvastam a témában. A történet nem játszódik olyan régen, hogy ne találjuk meg a közvetlen környezetünkben ma is azokat a dolgokat, amiket „itt hagyott” nekünk az a korszak.

HA VÁLASZTANOD KELLENE, KI LENNÉL AZ EDDIGI SZEREPEID KÖZÜL?

Nem szívesen emelek ki egy szerepet sem. Nem a szereplés az, amit igazán élvezek,

hanem az előadás. Egy jó rendezésben a kis szerep is nagy öröm, ha érzed, hogy az előadás megszólal és közösségi élménnyé fokozódik. Lehet, hogy nagy szereped van, de ha ezt egy olyan produkcióban kapod meg, ahol nem érzed jól magad, nem tesz boldoggá. Nekem sokkal többet jelent az, hogy milyen közösségben dolgozok, milyen a próbafolyamat, milyen a rendezővel dolgozni, mint az, hogy az én egyéni feladatomban mekkora.

HOGYAN VÁLASZTOD EL A KARAKTEREKET A SAJÁT SZEMÉLYISÉGEDTŐL?

Egy-egy hosszabb előadás után szükségem van egy kis időre, amíg elengedem azokat az érzéseket és energiákat, amik az előadás alatt bennem pulzálnak, talán ezt nevezhetnénk annak, hogy elválasztom magam a karaktertől. Természetesen minden történetből tanulok, és fejlődik az én személyiségem is, de azért az fura lenne, ha nem tudnám elválasztani a színpadi és a magánéletemet.

SZÍNHÁZBAN VAGY FILMEKBEN/SOROZATOKBAN SZEREPELSZ SZÍVESEBBEN?

Nem tudok választani. A színházat is szeretem, a Déryné társulat tagja vagyok már két éve. Járjuk az országot, különböző kis településeken lépünk fel, olyan helyekre viszünk előadásokat,

ahol egyébként nincsen színház. Igen nagy hivatástudat kell ahhoz, hogy bírjuk energiával. Az egyik előnye a színháznak, hogy a nézőktől rengeteg pozitív visszajelzést kapunk közvetlenül az előadások alatt és után, míg a filmeknél nem olyan közvetlen velük a kapcsolat. A forgatási közeg nekem mindig nagyon sok adrenalin ad. Nem csak színészként érdekel a filmalkotás, hanem a velünk dolgozó kollégák munkái miatt is. A csapatmunka, az operatőröktől kezdve a kellékeseken át a beauty szekcióig az, ahogy a közös munkájuk hatására összeáll a film engem teljesen elvarázsol.

MIN DOLGOZOL MOSTANÁBAN?

Legutóbb Somossy Barbara vizsgafilmjében forgattam a nyár elején, ami egy betyárvilágban játszódó szerelmi történet. Nagyon élveztem, mivel ilyen típusú világban még nem játszottam. Szeretem ezt a vidéki életérzést, a lovakat, azokat a régi döngölt padlójú házakat. Megterhelő volt, hiszen mindent rövid idő alatt kellett felvenni, de ennek ellenére is felszabadító érzés volt lóháton járni a pusztában, mezítláb szaladni a patakparton vagy a füstös, poros csárdában táncolni.

(Erdélyi Biborka)

Vas Judit Gigi, ifj. Vidnyánszky Attila, Patkós Márton Somossy Barbara
Sose lesz vége című vizsgafilmjének forgatásán

Milyen informatikai képzésekre jelentkezhetsz a keresztféléves eljárásban?

JÓ PROBLÉMA MEGOLDÓ KÉSZSÉGGEL RENDELKEZEL, ÉRDEKLŐDSZ A JÖVŐ TECHNOLÓGIÁI IRÁNT ÉS SZÍVESEN TÖLTÖD AZ IDŐT KÜTYÜKKEL? HA IGEN, AKKOR A NOVEMBER 15-IG TARTÓ KERESZTFÉLÉVES ELJÁRÁSBAN JELÖLD MEG VALAMELYIK FELSŐFOKÚ INFORMATIKAI KÉPZÉST, HISZEN MÁR EGY FRISS IT-DIPLOMÁVAL IS SZUPER MUNKALEHETŐSÉGEK ÉS REMEK FIZETÉS VÁRHAT RÁD! CIKKÜNKBEN A KERESZTFÉLÉVBEN MEGHIRDETETT INFORMATIKUS ALAP- ÉS MESTERKÉPZÉSEKET MUTATJUK BE.

Ahhoz, hogy informatikus lehess, a közhiedelemmel ellentétben egyáltalán nem kell sem matekszeninek, sem született programozónak lenned. Egy egyetemi informatika szak elvégzése után ráadásul már frissdiplomásként is igen jó álláslehetőségek közül válogathatsz, és lehetőség nyílik akár rugalmas munkaidőben, akár szabadúszóként munkát vállalni, ráadásul már a kezdő fizetés is igen kecsegtető lehet.

Mivel az informatika számos szakmához és szakterülethez kapcsolódik, ezért az egyes szakok is mást és mást állítanak a fókuszba. Van képzés, amelyik inkább az informatika műszaki kapcsolódási pontjaira, míg más szakok a pénzügyi területtel való együttműködésre, vagy éppen a komoly programozási ismeretekre fektetnek hangsúlyt.

Gazdaságinformatikus alapképzésben a hallgatók programozási ismeretekre és internettechnológiákra alapozva adatbáziskezelést, üzleti intelligenciát, üzletifolyamat-modellezést tanulnak, mindezen túl pedig az üzleti életet kiszolgáló információs rendszerekkel is megismerkedhetnek. A képzés az informatikai súlypont megtartása

mellett menedzsment témákat is tartalmaz, így a hallgatók információmenedzsmentet, tudásmenedzsmentet, szervezeti menedzsmentet és mérnöki menedzsmentet is tanulnak. A végzett diákok alkalmasak az pénzügyi folyamatokat támogató informatikai rendszerekkel szemben támasztott igények felismerésére, és többek között integrált vállalatirányítási rendszerek, e-kereskedelmi és adattárházakra épülő információs rendszerek, elektronikus banki megoldások fejlesztésére és a kész alkalmazások menedzselésére.

A **mérnök-informatikus** alapszakon elsősorban a műszaki szakmákhoz kapcsolódó informatikai ismereteket szerezhetsz, vagyis az informatikai alapú műszaki alkotások kivitelezését, információs rendszerek és szolgáltatások telepítését és üzemeltetését, valamint az ezekhez kapcsolódó adatbázisok és programrendszerek tervezését és fejlesztését tanulhatod meg.

Az informatikai képzések között is igazi színfoltot jelent az **üzemmérnök-informatikus** alapszak, amelynek első évfolyama a 2019-ben indult. Ezen a szakon olyan szakemberek képzése a cél, akik

a műszaki alkalmazások és informatikai infrastrukturális rendszerek és szolgáltatások telepítésére, üzemeltetésére és fejlesztésére egyaránt alkalmasak. Az üzemmérnök képzés ráadásul kifejezetten gyakorlatorientált, ugyanis ezen a szakon lehetőség van arra is, hogy a hallgatók az utolsó két félévüket vállalatoknál töltsék, így már a diplomájuk megszerzésének pillanatában is jelentős munkatapasztalattal rendelkeznek majd.

Ha az alapképzésen már túl vagy, tanulmányaidat mindenképpen érdemes mesterképzésben folytatnod, hiszen egy újabb diplomával a kezeden sokkal komolyabb szakmai elismerésre számíthatsz. Erre a keresztféléves eljárásban is számos lehetőség kínálkozik, így a fent említett mérnökinformatikus és gazdaságinformatikus szakokon túl november 15-ig **programtervező informatikus** és **autonómrendszer-informatikus** mesterképzésekre is jelentkezhetsz. Míg az előbbi képzésre jelentkező hallgatók többféle programnyelven és környezetben szereznek programozási tapasztalatot, addig az autonómrendszer-informatikus mesterszak már a csúcstechnológiába vezeti be a diákokat, hiszen itt az intelligens rendszerek (pl. önvezető autók) tervezése terén szerezhetnek naprakész ismereteket.

Felkeltettük az érdeklődésed valamelyik egyetemi informatika szak iránt? Ha további részleteket szeretnél megtudni a képzésekről, akkor **látogass el a programozdajovod.hu, böngéssz a felvi.hu oldalt, majd november 15-ig jelentkezz a számodra legvonzóbb IT-szakra!**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Sivatag Magyarországon?

A NYÁRON MEGJELENT EGY KÉP A TANYASI ÉLETÜNK NAPJAI FACEBOOK OLDALÁN, AHOL EGY KIÉGETT LEGELŐT LÁTHATTAK AZ INTERNETEZŐK. AZONBAN SOK HOZZÁSZÓLÓ KÉTELKEDETT A KÉP VALÓDISÁGÁBAN, ABBAN, HOGY MAGYARORSZÁGOT IS ÉRINTI AZ ELSIVATAGOSODÁS. TÖBBEK KÖZÖTT ERRŐL IS BESZÉLGETTÜNK DR. KOVÁCS ERIKSEL, A MATHIAS CORVINUS COLLEGIUM (MCC) KLÍMAPOLITIKAI INTÉZETÉNEK MUNKATÁRSÁVAL, ILLETVE ARRÓL, VALÓBAN KI FOG-E SZÁRADNI A BALATON, ÉS HOGYAN FOG ALAKULNI EURÓPA NÉPESSÉGE 2100-IG A KLÍMAVÁLTOZÁS KÖVETKEZTÉBEN.

Dr. Kovács Erik

MIT ÉRDEMES TUDNI AZ ELSIVATAGOSODÁSRÓL?

Az elsivatagosodás nem új jelenség, de jelentős mértékben megnőtt és felgyorsult a népesség számának növekedésével. Jelenleg ilyen terület, ahol nagyon erős elsivatagosodás van, a Száhel-övezet, a Szahara északi része, de láthatunk ilyet Közép-Ázsiában, illetve Magyarországon is, itt egyéb okok miatt a Duna-Tisza közti Homokhátság területén.

Ami nagyon fontos, hogy az elsivatagosodás a talaj természetes jelensége. A mi esetünkben a mezőgazdasági talajra kell gondolni. Ugyanis az erózió túl a termőföldek

másféle jelensége az elsivatagosodás, amely folyamat során a talaj mezőgazdasági művelésre túlságosan szárazzá válik, az éghajlat, vagy a mikro-, illetve a mezoklíma változása miatt, amelyet természetes és emberi tényezők egyaránt okoznak.

Természetes esemény zajlott például tíz-tizenöt ezer évvel ezelőtt a Szaharában, ami előtte egy nedves szavanna terület volt, majd hirtelen a különböző éghajlati és csillagászati okokból elkezdett kiszáradni.

És van az emberi eredet, amit például az erdők kivágásával, vagy az extenzív mezőgazdasági művelésekkel okozunk.

HOGYAN MUTATKOZIK MEG MAGYARORSZÁGON EZ A JELENSÉG?

Magyarországon az elsivatagosodás a Homokhátságban a kezdeti fázisában van, illetve a Kiskunság területén láthatjuk, ott még nem is az elsivatagosodás, hanem az erózió jeleit.

Az elsivatagosodást nem úgy kell elképzelni, hogy jövőre már homokdűnék vannak és tevék sétálnak az Alföldön, hanem a talajvíz egyre kisebb mennyiségben található meg a mélyebb rétegekben, ami elsősorban a Duna és Tisza 19. században lezajlott

szabályozásához köthető. Továbbá a nyári hőmérséklet emelkedése következtében azt láthatjuk, hogy főleg az Alföldnek ezen területein egyre kevesebb csapadék hullik, ami már a klímaváltozás eredménye.

És van még egy harmadik tényező, az erdőirtás, ami szintén a 19. századhoz, illetve a 20. század elejéhez kapcsolódik, amikor az alföldi fás, ligetes területeket nagy mennyiségben kezdték el kivágni.

IDÉN MENNYIVEL VOLT MELEGEBB ÉS SZÁRAZABB A NYÁR AZ ELMÚLT ÉVEKHEZ KÉPEST?

Az egyik legintenzívebb melegedési időszak volt az elmúlt 10-15 évben. Európában a június és a július együtt a 6. legmelegebb időszakot okozta, Magyarországon rekordot döntött, a június és a július is az elmúlt 120 év legszárazabb időszaka volt, és bár amikor beszélgetünk, még augusztus van, de feltehetőleg ez a hónap is ide fog tartozni. Augusztus 29-dikével bezárólag a hőmérséklet olyan 1,85 és 2 Celsius-fokkal volt az átlag fölött.

LEHETETT OLYAN RÉMHÍREKET OLVASNI, HOGY A BALATON KI FOG SZÁRADNI 2050-RE. EZT MIRE LEHET ALAPOZNI?

Mindenkit meg tudok nyugtatni, a Balaton nem fog kiszáradni a következő jó pár évszázadban. Volt olyan, hogy rendkívül alacsonyra ment a vízszintje, pl. 2003-ban és 2007-ben, de annyira jól meg van csinálva a vízutánpótlása, és a víznek a mederben tartása, hogy a közeljövőben nincs esély rá, hogy kiszáradjon.

A KLÍMAVÁLTOZÁS KAPCSÁN TÖBBSZÖR TALÁLKOZHATUNK A KLÍMAMIGRÁCIÓ KIFEJEZÉSÉVEL. MIT JELENT PONTOSAN?

A klímamigráció az éghajlatváltozás miatt egyes emberek kényszerű eltelepedését jelenti. A klímamigráció nem egy új jelenség. A

magyarok is klímamigránsok, ugyanis több mint ezer évvel ezelőtt a klímaváltozás miatt a sztyeppe területeiről egyre inkább Európa felé húzódtak, ami a lehülésnek és szárazságnak volt köszönhető. De a történelemben nagyon sok ilyen láthatunk, hogy az időjárás és az éghajlat hosszútávú megváltozása következtében népek elhagyják az addigi hazájukat.

A jelenben pedig főleg az afrikai, illetve a közel-keleti területeken jóval intenzívebb a hőmérséklet emelkedése és a csapadék átalakulása, mint a Föld más részein.

És mivel gyakorlatilag ezek szegény területeknek számítanak, főleg Afrikában a Száhel-övezet országai, Kenya, Csád, Etiópia, ezért arra kell számítani, hogy kb. 3-8 millió ember fog elindulni hamarosan, mert nem lesz majd mit enniük és inniuk.

EURÓPA ORSZÁGAIT IS FENYEGETI EZ A VESZÉLY?

Európában is ezzel kell számolni a jövőben, különösen a déli, mediterrán országokból, mint például Spanyolország, a spanyol szigetek, Dél-Olaszország és Görögország. A szakértők becslései szerint ezekből a térségekből 2100-ig akár 1-1,5 millió ember is északabbra költözhet.

MIT TEHETÜNK AZÉRT, HOGY VISSZAFORDÍTSUK A FOLYAMATOT?

A folyamat visszaállítható talajjavítással, tehát át kell alakítani a mezőgazdasági termelést, erdősítéssel és víztározással. Ha ezek megtörténnek, akkor az egyes régióknak, például a Mezőföld, a Délkelet-Alföld elsivatagosodásának esélyeit csökkenthetjük.

Ugyanis a klímaváltozás következtében nyaranta csökken a lehullott csapadék mennyisége, télen viszont egyre több hullik. Amire megoldást kell találnunk, hogy az emberek hétköznapi ne váltoozzanak jelentősen, hogy a csapadékosabb időszakokban a lehullott esőt fel kell fognunk, pl. záportározókban, vagy

csatornáknak, de akár otthon hordókban is.

Ami még nagyon fontos és a kulcsa mindennek, az a talajjavítás. Bármilyen furcsa, de Magyarország talajai rendkívül ki vannak zsigerelve, gyakorlatilag a talajművelést kell teljes egészében átalakítani az egész országban. Illetve a fásítás is javíthat a helyzeten. Például ha termőterület környékén van erdő, ott párasabb a levegő, így lassabb lesz a talaj kiszáradása is.

ÉS MI A HELYZET AFRIKA SZÁRAZ TERÜLETEIVEL, OTT JAVÍTHATÓ VALAHOGY A HELYZET?

Éghajlati szempontból nem nagyon. Az intenzív és extenzív mezőgazdaság kiépítése, az öntözőrendszerek telepítése és a humán erőforrás fejlesztése lenne a legfontosabb, mert ezek gyakorlatilag ezekből az országokból hiányoznak. Azonban, hogy ez ténylegesen megvalósuljon, sok pénzt kellene befektetni, valamint a gazdasági és politikai korrupciót kellene a nullára csökkenteni, hogy a dollármilliók támogatások ne egyes politikusok zsebébe kössenek ki.

HAZÁNKBAN IS EGYRE KEVESEBB A ZÖLDTERÜLET A VÁROSOKON BELÜL, EGYRE TÖBB A BETON. HOGYAN HAT EZ RÁNK, VÁROSLAKÓKRA?

Ha megnézzük Budapestet, akkor a belső kerületekben, ahol gyakorlatilag nincs zöld terület, vagy csak nagyon kevés, 8-10 fokkal melegebb van, mint a külterületeken. De ez megfigyelhető ugyanúgy a többi magyarországi nagyvárosban is. Azonban jó példának vehetjük Bécsét, Zürichet, vagy Párizst, ahol egy nagyon erős zöldítés kezdődött, mivel azokon a területeken, ahol nagy a zöldterület, akár 10-12 fokkal is hűvösebb lehet, mint a mellette lévő utcákban, ahol csak szinte beton van. Tehát mindenféleképpen zöldíteni kell a városainkat.

(Bihari Bernadett Luca)

Elindult a HUMDA közlekedésbiztonsági plakátkampánya

NEMRÉG ELINDULT A HUMDA MAGYAR AUTÓ-MOTORSPORT ÉS ZÖLD MOBILITÁS-FEJLESZTÉSI ÜGYNÖKSÉG ZRT. ÚJABB KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI KAMPÁNYA, AMELY ORSZÁGSZERTE SZÁMOS FORGALMAS ÚTSZAKASZON, TÖBBEK KÖZÖTT AUTÓPÁLYÁK MELLETT HÍVJA FEL A FIGYELMET A BIZTONSÁGOS KÖZLEKEDÉS FONTOSÁGÁRA. ERRŐL KÉRDEZTÜK LÁZÁR LÁSZLÓT, A HUMDA ZRT. KOMMUNIKÁCIÓS IGAZGATÓJÁT.

László László

MIVEL FOGLALKOZNAK A HUMDA-NÁL?

Az autó-motorsport versenyzők utánpótlásának elősegítése, hazai sportesemények és rendezvények szervezése és a zöld mobilitás népszerűsítése mellett, már a HUMDA megalakulása óta a közlekedésbiztonság az egyik kiemelt terület a működésünk során. Nem titkolt célunk, ez egyébként megegyezik az EU által is megfogalmazott célokkal, hogy 2030-ra felére csökkenjen a közlekedési balesetek száma, 2050-re pedig nullára redukálódjon.

MILYEN ESZKÖZÖKKEL PRÓBÁLJÁK MEG ELÉRNI EZEKET A CÉLOKAT?

A közlekedésbiztonsági célok elérése érdekében meghatároztunk egy három pillérre épülő stratégiát. A pillér első lábát a vezetéstechnikai képzéseink jelentik. Ide tartoznak a vezetéstechnikai tréningorozataink; a Moto Safety a motorosoknak, a Drive Safety az autósoknak és a Truck Safety a kamionosoknak szól. Ezeket az ingyenes képzéseket mindig a social media felületeinken hirdetjük meg és online lehet jelentkezni.

A második láb az edukáció. Ennek érdekében hoztuk létre a Road Safety vándorsorozatunkat is, alsó tagozatos diákok és óvodások számára. A program minden héten új helyszínre látogat,

ahol felépítünk egy „mini” KRESZ-pályát. Ide a helyi és környékbeli iskolákból szervezetter jönnek a gyerekek. A diákok kapnak egy elméleti képzést a közlekedésbiztonságról, majd elektromos kisbiciklire, rollerre és kisautókra pattanva gyakorolhatják az elméleti tudást. Ebben a programban eddig már több mint ötvenezer diák vett részt.

A harmadik rész pedig a szemléletformálás. A tavalyi „Maradj ember a volán mögött is!” szemléletformáló kampányunk volt az első, amely a teljes médiamixet lefedte. A kampányt idén tavasszal folytattuk, itt nyolc közeleti szereplőt hívtunk segítségül és azt kértük tőlük, hogy fogalmazzanak meg egy olyan közlekedési problémát, ami zavarja őket a mindennapokban és adjanak tanácsot ezen problémák elkerülésére. Továbbá ide tartozik a júniusban elindult plakátkampányunk.

HOL TALÁLKOZHATUNK EZEKEL A PLAKÁTOKKAL ÉS MIT ÉRDEMES TUDNI RÓLUK?

Az országban számos helyen találkozhatunk ezekkel a plakátokkal, többek között autópályák mellett. Az eddig kampányaink inkább a humorosabb oldaláról próbálták megfogni a közlekedésbiztonság témakörét, most viszont úgy döntöttünk, hogy drasztikusabb figyelemfelhívó módot választunk. A felhasznált képek minden esetben valamilyen súlyos

közlekedési baleset képei. Ezekre a fotókra raktunk fel olyan **balesetek előtti elképzelt utolsó mondatokat és a mindenki által ismert, ám nem mindig megfogadott tanácsokat, mint az „Egy sör nem sőr!”** – „Ne vezess, ha alkoholt fogyasztottál!” Bízunk benne, hogy ezek az üzenetek is hozzásegítenek ahhoz, hogy minél kevesebben haljanak meg az utakon és csökkenjen a közlekedési balesetek száma.

MAGYARORSZÁGON MILYENEK A BALESETI STATISZTIKÁK?

Tavaly csaknem 19 ezer személy sérült meg több mint 14 ezer közúti közlekedési balesetben Magyarországon, összesen 544-en haltak meg ezekben a balesetekben a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint. Ez nagyon sok! Fontos tudni, hogy a balesetek 92%-a emberi hibából keletkezik. Ide tartozik a biztonsági rendszerek mellőzése (biztonsági öv nem helyes használata vagy annak mellőzése) és a nem megfelelő sebesség megválasztása. Az utak mentén kihelyezett táblák nem ajánlások, hanem szabályok. Ha ezeket mindenki betartaná, sokkal kevesebb baleset történne.

MILYEN SIKERESSÉGE VAN EZEKNEK A KAMPÁNYOKNAK?

Azt látjuk, hogy milliós nagyságrendű számokat tudunk elérni. Azonban nagyon nehéz levonni ebből a statisztikákból következtetéseket.

2020-ban a pandémia hatására drasztikusan lecsökkent a balesetek száma, akkor 460-an hunytak el közúti közlekedési balesetben. Nyilván azért, mert sokkal kevesebben ültek autóra vagy motorra. A pandémia után újra emelkedni kezdett ez a szám. De mihez képest emelkedett? A 2020-as évhez képest nőtt a belesetek száma tavaly, de az előtte lévő évek 600 feletti adataihoz képest csökkent. Bízunk benne, hogy ehhez az eredményhez a mi közlekedésbiztonsági kampányaink is hozzájárultak, de számos más társszervezet munkája is dolgozik a helyzet javításán.

MILYEN SZERVEZETEKSEL DOLGOZNAK EGYÜTT?

Nem csak a HUMDA foglalkozik közlekedésbiztonsággal. Sokat dolgozik a területen az ORFK-Országos Balesetmegelőzési Bizottsága is, akikkel együttműködünk. De fontos megjegyezni, hogy nem vagyunk

versenytársak, csak társak. Elég erős szinergiával dolgozunk együtt, vannak közös programjaink és céljaink. Rajtuk kívül több más szervezettel, például a Magyar Autóklubbal is együttműködünk. Mindenkinek az a célja, hogy mindenki biztonságban és épségben hazaérjen a nap végén.

A FIATALOK MENNYIRE FOGÉKONYAK AZ ÜZENETEKRE?

Erre a témára mindenki fogékony, azt lehet látni, hogy a fiatalokhoz a megfelelő csatornát kell megtalálni. Ezt a generációt kevésbé lehet elérni egy plakáttal vagy egy tévéreklámmal. A 17, 18 és 19 éves korosztályt ismert emberekkel, influenszerekkel lehet hatékonyan elérni. A korábbi kampányaink során éppen ezért dolgoztunk velük is, hiszen egy influenszer üzenetét sokkal közelebbnek érzik önmagukhoz. Ez a várakozásunk be is igazolódott, hiszen itt is milliós elérésünk volt.

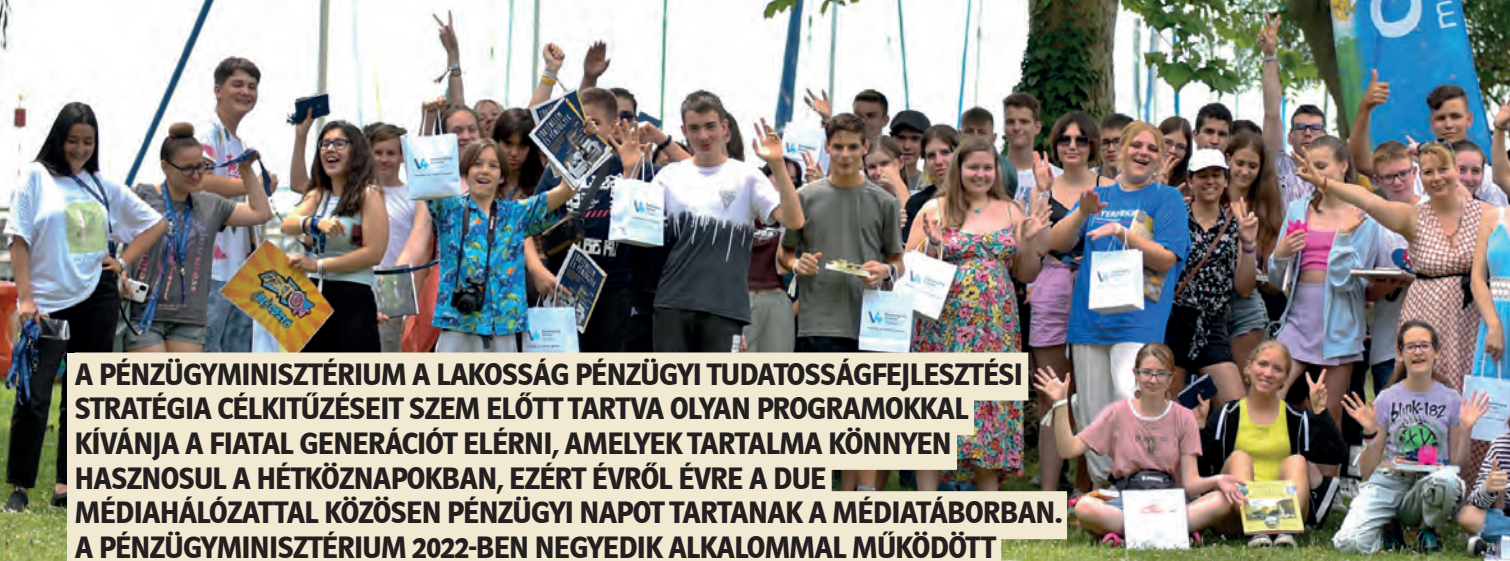
HA EGY DOLGOT TANÁCSOLHATNA A FIATALOKNAK, MI LENNE AZ?

Aki már megszerezte a jogosítványát, az lehetőség szerint vegyen részt egy vezetéstechnikai tréningen. Ezeket rengeteg pluszt lehet tanulni, olyan szituációkat lehet begyakorolni, amelyek a hétköznapi közlekedés során életet menthetnek. A legfontosabb, hogy a jogosítványhoz szükséges tanfolyamon megszerzett gyakorlati tudást mindenki frissen tartsa és fejlessze. Így problémás szituációkban is mindenkinek meglesz az a technikai tudása, amellyel biztonságban tud vezetni egy gépjárművet.

(Hegyi Vivi, Reisinger Márk)

Pénzügyekben is ott voltak a médiatáborozók

A PÉNZÜGYMINISZTERIUM A LAKOSSÁG PÉNZÜGYI TUDATOSSÁGFEJLESZTÉSI STRATÉGIA CÉLKITŰZÉSEIT SZEM ELŐTT TARTVA OLYAN PROGRAMOKKAL KÍVÁNJA A FIATAL GENERÁCIÓT ELÉRNI, AMELYEK TARTALMA KÖNNYEN HASZNOSUL A HÉTKÖZNAPOKBAN, EZÉRT ÉVRŐL ÉVRE A DUE MÉDIAHÁLÓZATTAL KÖZÖSEN PÉNZÜGYI NAPOT TARTANAK A MÉDIATÁBORBAN. A PÉNZÜGYMINISZTERIUM 2022-BEN NEGYEDIK ALKALOMMAL MŰKÖDÖTT KÖZRE, HOGY A DUE MÉDIAHÁLÓZAT NYÁRI MÉDIATÁBORÁBAN RÉSZT VEVŐ FIATALOK MÉDIAISMERETEIT PÉNZÜGYI TUDÁSANYAGGAL SZÍNESÍTSE.

Az egyedülálló és műfajteremtő országos Médiatábor 2022-ben 41. alkalommal rendezték meg, ezúttal Balatonkenesén. Ez Európa egyetlen olyan kommunikációs szaktábor, amelyben a táborvezetők elismert, gyakorló szakemberek, újságírók. A táborozók az ország minden tájáról, sőt, többen a határon túlról is érkeztek. A Pénzügyminisztérium által szervezett különleges szakmai program célja az volt, hogy megismertesse és népszerűsítse a tudatos pénzügyi magatartást a fiatalok körében, hisz ők bizonyulnak a leginkább fogékonyak erre a témára. Ugyanakkor fontos hangsúlyozni az ifjúság közvetítő szerepét, hisz rajtuk keresztül lehet megszólítani az idősebb generációk tagjait is.

A közel 100 táborozó változatos feladatokon keresztül ismerkedhetett meg olyan pénzügyi stratégiákkal, melyeket a mindennapi életben is hasznosítani tudnak. Dr. Tebeli Izabella, a Pénzügyminisztérium fősztályvezetője hasznos és érdekes, interaktív előadást tartott az alapvető pénzügyi ismeretekről az ifjú, környezetükben véleményvezér médiásoknak. Megválaszolt minden felmerülő kérdést, és játékos feladatokkal állította konkrét helyzetek elé a fiatalokat. A diákok örömmel vettek részt a kreativitásuknak is teret adó feladatokban.

Hogy a program minél színesebb és élvezetesebb legyen, a szervezők egyfajta családi társasjáték keretei között játszották le a mindennapi élet különféle pénzügyi döntéshelyzeit, ahol a résztvevő játékosoknak az adott helyzetben legmegfelelőbb döntést kellett meghozniuk. „Gazdálkodj okosan!” helyett „Dönts okosan!”, de persze úgy, hogy okosan gazdálkodsz. A feladat egyszerűnek tűnt, de mégis alaposan megdolgoztatta a táborozókat, akik az adott szituációban igyekeztek a legjobb, hosszú távon is előnyös döntéseket meghozni. A valós életrészeket idéző családi társasjáték az életciklusokhoz kötődő pénzügyi döntéshelyzeteket szimulálta, amelyek során a diákok csapatokban hosszú távú terveket, stratégiákat alakítottak ki. Többek között szó

volt a diákhitel működéséről, felvételéről, a babaváró támogatásról, biztosításokról, amelyek minden család életében felmerülnek előbb-utóbb. Természetesen szó esett a különféle hitelkonstrukciókról, lakás- és

áruhitelekről. A jelenlévők megtudhatták, mit rejt a titokzatos THM rövidítés, és miért jó, ha ez 0%. Szó volt a különféle pénzügyi intézményekről, a bankok működéséről, a kriptovalutáról, de térítékre került a tőzsde működése és a részvények mibenléte is.

Extra motivációt jelentett, hogy a Pénzügyminisztérium vonzó ajándékokkal jutalmazta az eredményes játékosokat. A hűn áhított malacpersely körül komoly versengés alakult ki. (Úgy látszik, a 21. század is tisztel bizonyos hagyományokat, hisz a malacpersely népszerűsége igen látványos volt a táborozók körében.) A csapatverseny győztese az Aranyásók lánycsapat lett.

A program folyamán még egy kihívást kellett teljesítenie a csapatoknak, mégpedig a nagyszüleiket kellett a bankkártyahasználat pozitív oldaláról, illetve az online bankolás biztonságáról és előnyeiről meggyőzni. Ebben a játékban voltak csak igazán otthon a táborozók! Ötletesebbnél ötletesebb szlogenek és plakátok születtek: „Papa, tedd le a szalonját és vedd fel a bankkártyát!”, „Folyton elhagyod a pénztárcád? Használd bankkártyát!”, „Papa, még mindig jobb a bank, mint a banyatank.”, „Bankkártyával szebb az élet!” A feladatokon nagy lelkesedéssel és igen jó hangulatban dolgozott minden résztvevő.

A Médiatábor pénzügyes napja idén is igen népszerű volt a táborozók körében. Egyrészt azért, mert a Pénzügyminisztérium szerencsésen ötvözte az elméletet a gyakorlattal, másrészt azért, mert mindenki tisztában volt azzal, hogy ez a játék most

A PEDAGÓGUS MINT A PÉNZÜGYI ÉS VÁLLALKOZÓI KOMPETENCIAFEJLESZTÉS KULCSA

- A Junior Achievement Magyarország Alapítvány Kecskeméten rendezte meg „train the trainers” programját, azaz a pénzügyi és vállalkozói kompetenciafejlesztésben élen járó iskolák tanárainak tartottak 3 napos tudáscserét. E tréning részeként ismerkedtek meg a pedagógusok a pénzügyi tudatosságra nevelés hazai jó gyakorlataival és cseréltek tapasztalatot a fiatalok motivációjának felkeltése témakörében. Mi inspirálja az új generációt, hogy gyakorlatorientált tudást szerezzen? A résztvevők között volt történelem szakos, volt művésztanár, de többségükben gazdasági tantárgyakat tanító szakember, akik „ötletbörze” keretében is megfogalmazták tapasztalataikat a pénzügyi tudatosság és a vállalkozói kompetenciák fejlesztésének jeltőségével kapcsolatban:
- Volt, aki nemcsak magyar nyelven, de angolul is oktat pénzügyi ismereteket és nagyon hasznosnak ítélte a www.okosanapenzel.hu, a Pénzügyminisztérium által működtetett honlapon elérhető angol tartalmakat.
- Általában szakkörök, fakultatív tantárgyak keretében van lehetőség a diákok megszólítására, ami nehezíti a téma iránti elköteleződést, hiszen a fiatalok a

középiskolában már különösen leterheltek.

- Van olyan sikeres oktató, akinek diákjai a Pénziránytű Alapítvány diáknagykövetei és havi szinten készítenek digitális pénzügyes anyagokat a TIKTOK-ra. (<https://www.tiktok.com/@penzbook>)
- Aranyiránytű díjas fiatalok indították azt az online újságot, ahol a pénzügyi világhoz kapcsolódó saját cikkeket jelentetnek meg az alkotók: <https://www.curion.hu/>
- Az egyik pedagógus felvetette, hogy olyan tréningen is szívesen részt venne, ahol mind a mentortanár mind a diák együtt részesülne továbbképzésben.
- Volt, aki pénzügyi szabadulószoza megalkotásában segítette diákjait: <https://view.genial.ly/60185f0f31720d0d312e9c5c/game-breakout-szabaduloszoza-penz7>
- Érdekes volt hallgatni, hogy a tájművészet és az ökoprintes szatyor, hogyan kapcsolódik a fenntarthatóságra épülő vállalkozás ötletéhez.

A Pénzügyminisztérium örömmel támogatta a kecskeméti rendezvény szakmai programját. Eredményes és sikeres munkát kívánunk a 2022/23-as tanévre!

valóságos. Hisz valóban szükség van arra, hogy az időseket meggyőzzük a modern eljárások, technikák fontosságáról és biztonságosságáról, és valóban szükség van arra, hogy felelős pénzügyi döntéseket tudjunk hozni. Ez pedig csak akkor lehetséges, ha tisztában vagyunk a lehetőségeinkkel, és képesek vagyunk konkrét célokat kitűzni magunk elé.

A szakmai program végén a közönségdíjat a The Naw nevű csapat szlogenje nyerte el: „A hírességek is bankkártyával fizetnek, fizess Te is!”. Ám nem csak ők nyertek – és nem csak azok, akik malacpersellyel vagy egyéb apró ajándékkal a zsebükben hagyták el a helyszínt –, hanem mindenki, aki részt vett ezen a rendkívül hasznos, tanulságos és egyben szórakoztató programon.

(Botos Emma Kamilla)

„ZENÉSZ VAGYOK, CSAK AZ ÉPÍTÉSZETBEN GYAKORLOM A TEHETSÉGEMET” INTERJÚ ZOBOKI GÁBORRAL, A MELOMÁN ÉPÍTÉSSZEL

AZ ÉPÍTÉSZET NEM ÁTLAGOS MŰVÉSZETI ÁG, AHOL A GONDOLAT A KÉSŐBBIEKBEN RENDHAGYÓ ANYAGI FORMÁKAT ÖLT. TÖBBEK KÖZÖTT ERRŐL IS BESZÉLT ZOBOKI GÁBOR, A KOSSUTH- ÉS YBL MIKLÓS-DÍJAS ÉPÍTÉSZ A DUE TALLÓZÓNAK.

MIÉRT DÖNTÖTT AZ ÉPÍTÉSZ PÁLYA MELLETT?

Az ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskolába jártam. Ritkaságnak számítottak az ilyen iskolák „a cream de la cream”, vagyis a legjobb tanárok tanítottak. Például a rajztanárom, Tarján Zoltán a Notre Dame elemzésével kezdte az első órát.

Tanított apáca és szélsőliberális forradalmár. Ebben a korszakban a rendszeridegen elemek ezekben az oktatási intézményekben helyezkedtek el és fejtették ki a szellemi energiájukat, melyből elképesztő módon lehetett fiatal emberként egy életre akumulálni a tudást.

Karmestertől kezdve mozdonyvezetőig minden akartam lenni. Biológia-fizika szakon végeztem a Radnótiban, és édesanyám révén az orvosi pályát választottam. Az orvosi egyetem utolsó fél évében döntöttem úgy, hogy édesanyám öccsére, nagybátyámra, Csics Gézára hallgatok, aki azóta sajnos már meghalt. Ő egyengette az utamat az építészet felé. Miután felvettek a Budapesti Műszaki Egyetemre, még egyszer elbizonytalanodtam. Az építészkar negyedik évében beiratkoztam

a Liszt Ferenc Zeneakadémiára. Hallgattam a bölcsészszakon órákat, irodalomtörténetet Ancsel Évától, és Popper Péter pszichológia óráira jártam. Megvolt a lehetőségem, hogy egy éven át angolul tanuljak és merítkezsek a műegyetem fojtása után. Végül szülői szigorból befejeztem az egyetemet, onnantól már nem állt meg a pályám. Zalaváry Lajos műtermébe kerültem, a Középület Tervező Vállalathoz (KÖZTI). Azóta melomán építészként megethetem, hogy több szakmát űzzek. „Zenész vagyok, épp most az építészetben gyakorlom a tehetségemet...”

EGYSZER AZT MONDTA, HOGY „AZ ÉPÍTÉSZEKSEL KAPCSOLATBAN ÁLLANDÓ DILEMMÁBAN VANNAK AZ EMBEREK: NEM TUDJÁK ELDÖNTENI, HOGY MÉRNÖKÖK-E VAGY MŰVÉSZEK.” ÖN MELYIKNEK TARTJA INKÁBB MAGÁT?

Alkatomból adódóan az építészet művészi oldalának gyakorlásában vagyok otthon. Ha olyan csapattal dolgoznék, ahol csak

hasonszörű emberek vannak, nem épülnének meg a házaim. Az építészet szerzteágazó műfaj. Fontos, hogy a gondolatokat lehozzuk a materiák világába – a felhőkblől az anyaföldbe.

Egyik művészeti ágazatban sincs ilyen elképesztő transzformáció. Elsősorban humán szellemiséggel gondolkodunk egy házról, sokszor éveken át, mire kialakul egy koncepció. Ám abban a pillanatban, mikor azt meg kell valósítani, sorban lépnek be a mérnök-szakmák, melyek a materiális gondolkodásra építenek. Ha az emberek ezt a kommunikációval teli tervezési szituációt nem gyakorolják és nem tudnak meghatározott szakemberekkel alkotóközösséget létrehozni, akkor nagyon nehéz az életük. Azoknál az építészeknél, akik csak a szerkezetiségben, az anyaghasználatban gondolkodnak, ott a szellemi tartalom nem jön létre. Akik pedig csak álmodoznak sose épül meg a házuk. Ez az androgün lét, amely az építészetet jellemzi.

Gondoljunk bele milyen óriási szellemi és fizikai teljesítmény az emberiség részéről ahhoz, hogy a piramisokat 4000, a gótikus katedrálisok 800 éve csodáljuk.

MELYIK ÉPÜLET JELENTETTE EDDIG A LEGNAGYOBB KIHÍVÁST?

A Művészetek Palotája, vagyis a Műpa. Fiatal voltam. 36 évesen jutottam olyan feladathoz, amelyről gimnáziumban csak álmodoztam. Ott volt előttem az óriási lehetőség, hogy megcsinálhatom Magyarország nagyromantikus hangversenytermét. Empátiával és lelkesedéssel dolgoztam

öt éven át. Mindent meg akartam érteni és megcsinálni. Egy fiatal alkotóművész sokkal több energiát fektet egy-egy feladatba. Rengeteget kellett tanulni, aminek az eredményét a mai napig élvezem és folyamatos tanulással fejlesztem. A Műpa óriási tanulópálya volt, egyben egy alkotó közösség létrejöttét is hozta. Ez a műterem a mai napig meghatározó a pályámra nézve.

MI INSPIRÁLJA A MUNKÁJÁT?

Minden. Akárcsak a matematikusoké vagy kutatóké, az építészek gondolkodás módja is speciális. Zuhanyzás közben vagy egy unalmas koncerten is fejben terekben sétálsz. Én például öt évvel többet töltöttem a Műpában a tervezés miatt, mint bárki más... Ez normális. Ez egy életforma!

MILYEN ISMERETEKRE VAN SZÜKSÉG A MÉRNÖKI TUDÁS MELLETT?

Érzékenységre és kíváncsiságra. Az építésznek furcsa életformája van. Egyik társszakmához sem ért teljesen, mégis egy óriási partitúrát kell összehangolnia. Például, ha iskolát csinál, bele kell élje magát egy pedagógus életébe. Nem úgy végezzük el a műegyetemet és kapunk diplomát, hogy tudunk templomot vagy operaházat tervezni. Minden műfajba beletanulunk. Azokkal az emberekkel dolgozunk, akiknek az épületeket készítjük, és majd üzemeltetni fogják.

Minden épület egy önálló tanulási görbe, teljesen új gondolati sávon megyünk keresztül.

MELYIK SZÁMÁRA A LEGEMLÉKEZETESEBB ÉPÜLET, AMIT VALAHA LÁTOTT?

Az egyiptomi Kheopsz-piramis. Az emberiség egyértelműen a megalit kultúrában alkotta a legsodálatosabb épületeit, azzal a tudással, amit az inkák, az ókori egyiptomiak vagy a görögök alkalmaztak időszámításunk előtt. Félek, ma a Colosseumot vagy a Notre Dame-ot nem tudnánk megépíteni. Nem vagyunk a tudásuk birtokában.

Az ősi, nagy épületek, mint az inka piramisok vagy a Stonehenge, minden építész rabul ejtenek. Olyan szimbolikus jelentésük van, amelyhez a mai építészeti nem hasonlítható. Akkoriban egy nagy volumenű épület évtizedek, esetleg évszázadok alatt építettek meg. Az építkezést vezető mesterek adták át egymásnak a

stafétabotot. Ebből csodálatos alkotások születtek. Ezek a lenyűgöző konstrukciók nem hasonlítanak a mai feladatainkhoz, sokkal praktikusabban kell gondolkodnunk.

Talán Ybl Miklós főműve, az Operaház, amely egyértelműen nagy kedvencem és a világ legszebb operaháza, még közéjük sorolható.

MELYIK A KEDVENC RÉSE AZ ALKOTÓI FOLYAMATOK KÖZÜL?

Az első lépések. Olyan, mint mikor a családba jön egy új ember. Különleges karaktereket, szakmákat és gondolatokat kapunk ajándékba. Minden áldott nap újabb szakemberekkel közösen gondolkodsz és folyamatosan tanulsz. Az első vonalat meghúzni a fehér papíron félelmetes és meghatározó élmény...

(Vörös Rebeka F.)

BOLDOG-BOLDOGTALANNAI ÍRT BOLDOG ÉS BOLDOGTALAN VERSEKET

IDÉN JÚLIUSBAN HARMINCEGYEDIK ALKALOMMAL RENDEZTÉK MEG A MŰVÉSZETEK VÖLGYÉT, MELYEN TIZENKETTEDIKRE TETTE TISZTELETÉT LACKFI JÁNOS. A KÖLTŐ A FESZTIVÁL TÍZ NAPJA ALATT HÚSZ-HUSZONHÁROM ALKALOMMAL LÉPETT SZÍNPADRA, VALAMINT EGY FLASHMOB MEGSZERVEZÉSÉBEN IS RÉSZT VÁLLALT. LAPUNKNAK UTOLSÓ VERSMŰHELYI FOGLALKOZÁSA UTÁN NYILATKOZOTT.

A DUE nyáron ellátogatott a Művészetek Völgye és az MCC fesztiválra is, ahol a fiatalok koncerteken, beszélgetéseken vettek részt, amikről cikkeket is írtak.

Már-már rutinosan jár a költő minden évben tíz napot eltölteni Kapolcsra. 2010-ben hívták meg először a rendezvényre, akkor egy beszélgetésen vett részt. Egy évvel később a Kaláka együttessel közösen hívta életre a Kaláka Versudvart, mely nagy hangsúlyt fektet a zene mellett a költészetre is.

A költőtől megtudhattuk, hogy a versudvar sok esetben tekintett példaként egy francia fesztiválra. „Párizsban van egy Költészet vására nevű rendezvény, amelyet évről-évre megrendeznek, és igazi költészeti dühöngő. A dilettáns, a klasszikus, kiadók, zenészek, mindenki ott van. Motoszkálni kezdett bennünk az ötlet, hogy ezt valahogy haza kéne hozni, persze kicsit a saját képünkre formálva.”

A Kaláka Versudvar programkínálata meglehetősen sokrétű szokott lenni. A délelőtt mindig a gyerekeké, majd délután egy óraker veszi kezdetét Lackfi János Versműhelye, ahol több tucat ember együttesen vesz részt az aktuális mű megalkotásában. A csendes hallgatóságot is számolva, 100-150

ember is lehet egy ilyen foglalkozáson. A költő nálunk sokkal stílusosabb módon így foglalta össze a versműhely tevékenységét:

„Boldog-boldogtalannal boldog és boldogtalán verseket írunk.”

Az udvar más programjain is nagy szerepe van egyébként az improvizációnak. A Kaláka színpadán több hazai író és zenész is megfordult már, köztük Varró Dániel, Szabó T. Anna és Lovasi András is. Az utolsó napon pedig hálaadó istentiszteletre is sort kerítenek, melyen három felekezet papjai és a szervezők szolgálnak. Az utolsó estét mindig a Kaláka zenekar kívánságkoncertje zárja.

Kétségtelenül a fesztivál egyik csúcspontja Lackfi János szempontjából a korábban emlegetett flashmob, melyet már több éve csinál Harcsa Veronikával és énekműhelyével együttműködve.

„Én összegyűjtöm egy marékba azokat a műveket, amelyek éneklésre alkalmasak, és amelyeket itt a versműhelyben írtunk.

Ezeket általában átviszem Veronika udvarába, ott megosztom velük, felolvasom és kiosztjuk a fénymásolatokat.”

Ezután kezdetét veszi a leadott költemények megzenésítése az énekműhelyben. A versműhely tagjai ezzel párhuzamosan dalokat kapnak, melyre szövegeket kell írniuk, általában 30-45 perc alatt. Az elmúlt években feldolgoztak már népdalokat, ugyanakkor az Imagine, a Don't Worry, Be Happy, valamint a Petróleum lámpa is kapott kapolcsi átírást. A művek elkészültét követően a két udvar tagjai kivonulnak az útra, „New York forgalma leáll”, az autósok dudálnak, és mindenki elénekli az elkészült dalokat.

A Művészetek Völgyének egyediségét kifejező módon Lackfi János egyszerre ajánlja a programot művészetek iránt érdeklődőknek, valamint a kortárs művészettől távolságot tartóknak is, hiszen itt meglehetősen baráti viszonyok között lehet találkozni vele. Nehéz vitatkozni viszont azzal, hogy a fesztivál tényleg minden résztvevő számára kellemes élmény lehet.

(Oláh Szabolcs)

FELEJTHETETLEN ÉLMÉNYEK AZ MCC FESZTEN!

IDÉN IS NAGY SIKERT ARATOTT AZ IMMÁR MÁSODIK ALKALOMMAL MEGRENDEZETT MCC FESZT ESZTERGOMBAN, MELY TÖBB MINT 30 000 LÁTOGATÓT VONZOTT. A HÁROMNAPOS RENDEZVÉNY HÉT KÜLÖNBÖZŐ HELYSZÍNEEN KÍNÁLT VÁLTOZTOS PROGRAMOKAT. NAPKÖZBEN IZGALMAS SZAKMAI BESZÉLGETÉSEKET KÖVETHETETT NYOMON A KÖZÖNSÉG, ESTE PEDIG A FELHŐTLEN SZÓRAKOZÁS VETTE ÁT A FŐSZEREPET.

Az Edu sétány kiállítói között a DUE Médiahálózat is képviselte magát. Sátorunknál szerencsekerék, tábori és sajtófesztiválos kedvezmények, és a Nagy Diák Tesztek miniben várták az érdeklődőket.

A DUE háromféle tematikus nappal készült a fesztiválra. Az első napon Babcsány András, a 41. Médiatábor táborvezető-helyettese (és a 2023-as Médiatábor táborvezetője) látta el hasznos információkkal a sátorhoz látogatókat. Válaszolt minden felmerülő kérdésre a táborral kapcsolatban.

Természetesen az önkéntesek sem maradtak feladat nélkül. A szerencsekerékhez folyamatosan érkeztek az érdeklődők, akiknek a Sajtófesztiválról, a táborról vagy a DUE Tallózóról meséltünk.

A késő délutáni órákban megkezdődtek a koncertek is. Olyan neves előadók és zenekarok léptek fel, mint Wolf Kati, a Margaret Island, Manuel, T. Danny, a Brains vagy a Punnany Massif.

A MCC Feszt második napján a DUE Médiahálózat sátránál a Nagy Diák Tesztek volt a nap témája. A standhoz látogatók az előző napról már megszokott szerencsekerék megpörgetése mellett egy 10 kérdésből álló Nagy Diák Klímateszten mutathatták meg tudásukat, ezután pedig értékes DUE ajándékokat kaphattak. A Nagy Diák Tesztek

ezúttal dr. Szayly Józseffel, a DUE Médiahálózat alelnökével beszélgethettek.

A önkénteseink számára a panelbeszélgetések is ezen a napon kezdődtek el igazán. Tudósítóink gyakori látogatói voltak a Katona Színpadnak és a Hencsergőnek, hogy beszámoljunk az ott elhangzottakról, így például a Horthy-korszak vitás kérdéseiről, a beszélgetésről Böszörményi-Nagy Gergellyel, a Brain Bar alapítójával, vagy éppen a magyar bor titkárról. Tudósítóinkon kívül ezen a napon Dr. Szayly József, a DUE alelnöke is ellátogatott a fesztiválra, ugyanis részese volt a Hencsergőnél tartott „10 dolog, amit nem gondoltam volna a média világról” című beszélgetésnek.

Az Edu sétány 18 órás zárása után a fesztiválozók és kiállítók többsége a színpadok felé vette az irányt. A MOL Nagyszínpad a Széchenyi téren, a város főterén kapott helyet, ide a belépés ingyenes volt mindenki számára. Az este folyamán a ManGoRise, a Balkan Fanatic, a Parno Graszt és DJ Buzi szerepeltek itt. Kimondhatjuk viszont, hogy az igazi buli az MKB Nagyszínpada körül zajlott, ahol péntek este fellépett Horváth Tamás, a New Level Empire, a sokak által nagyon várt Blahalouisiana, majd Dzsúdló.

A legnagyobb várakozás mégis Korda Györgynek és Balázs Klárinak, a magyar retro koronázatlan királynőjének és királyának

koncertjét övezte, eleget is tettek ennek. Számos sláger elhangzott, amiket életkortól függetlenül mindenki ismert és szeretett, például a Mamma Maria vagy a Találd ki gyorsan a gondolatom. A koncert vége felé pedig a közönség kétszer is énekelhette hangosan, hogy: „Reptér, lobog a szélben a szélzsák”

Az MCC Feszt harmadik, azaz utolsó napján az eső sem tántorította el a látogatókat. Bár az időjárás állított némi akadályt a szervezők elé, de kedvüket semmiképp nem szegte. A DUE sátrát ezen a napon is folyamatos érdeklődés övezte. A program középpontjában ezúttal a DUE Tallózó, az egyesületünk kiadványa állt.

A fesztiválozók több előadáson is bővíthették tudásukat. Szó volt újságírói objektivitásról, költészetről, kriptovalutáról, de a magyar konyháról is. A színes kínálatból mindenki kedvére válogathatott.

Az utolsó este a koncertek sorozatát a Valmar duó nyitotta, de Bruno X Spacc, Paulina, Király Viktor, Follow the Flow, a Beatrice, az Irie Maffia, valamint még sok más előadó is színpadra lépett.

Ezek után zárult a tartalmas és eseménydús három nap, melynek emléke bizonyára sokáig elkíséri majd a résztvevőket.

(Botos Emma Kamilla, Naár Barbara)

Egy családi ház építéséhez meg kell ismerni a családot

KOSSUTH-DÍJAS, A NEMZET MŰVÉSE, AZ MTA ÉS AZ MMA RENDES TAGJA. SZÁMTALAN GYÖNYÖRŰ ÉPÜLET FŰZŐDIK A NEVÉHEZ, HOBBIBÓL PEDIG VERESKÖTETEKET ÍR, KIÁLLÍTÁSAI VANNAK. FINTA JÓZSEF KARRIERJE MINDENKINEK INSPIRÁLÓ LEHET.

MIÉRT LETT ÉPÍTÉSZ?

Már 5 éves koromban verset írtam, édesapám jó költő és kiváló műfordító volt Kolozsvárott. Ha ott maradunk, és nem menekülünk el a háború elől, biztosan író lettem volna. Híres voltam a családban arról, hogy a lovak rajzolását a hátsó patájánál kezdtem el és a fejénél fejeztem be. Ez a furcsa látásmód lehet, hogy már akkor előre vetítette, hogy én építész leszek. Nagyon jó rajztanáraim voltak, főleg Blaskó János. Nagyon jó festő volt és kiváló tanár. Amikor jelentkezni kellett az egyetemre, két helyre adtam be a jelentkezésemet, az egyik a képzőművészeti egyetem volt. Az édesapám javaslatára, aki magyar-latin szakos tanárként nem nagyon értett az építészethez, beadtam a Műegyetemre is a jelentkezésemet. Már a felvételin megtudtam, hogy felvettek, ezért a képzőművészeti egyetemre már el se mentem.

MI LENDÍTETTE FEL A KARRIERJÉT?

1956 után egy kiváló műterembe kerültem. Nagyon sok, vagy 50-60 pályázaton indultam, így korán megismerték a nevemet. Ebből következett az, hogy elég hamar nagy

méretű házaim épültek. '66-ban volt a mai Mariott tervezésére egy pályázat, amit mi megnyertünk. Én akkor 30 éves sem voltam, és nagyon fiatalon eszméletlenül nagy munka esett a fejemre. Addig rajzolóm se volt, és hirtelen kaptam egy 18 fős műtermet, amivel nehezen tudtam mit kezdeni. Nagyon nehéz korszaka volt ez az életemnek, de ezzel megkaptam azt az indító rúgást, ami aztán végigvitt a pályán.

ÖN SZERINT MI A TITKA A JÓ ÉPÜLETTERVEZÉSNEK?

Az építészet olyan művészet, ami arra sarkallja az embert, hogy nagyon is benne éljen a világban. A házakat nem csak saját magamnak építem, hanem tudom, hogy azokban nagyon sok ember fog élni. Ezért ehhez a munkához nagyon jó emberismerőnek kell lenni. Családi házat például azért jó tervezni, mert ahhoz ismerni kell a családot, annak teljesen testre- lélekre szabott épületet kell tervezni.

MILYEN ÉPÜLETEKET SZERET TERVEZNI?

Százhalombattára csináltam egy templomot, azt szerettem. Szívesen terveznék még egy templomot. 1965 körül Salgótarjánban felkértek, hogy egy üzletközpontot tervezek a főtérre, ez a Pécskö Áruház. Akkor még teljesen egyedül voltam, nem volt még rajzolóm se, így egyedül terveztem meg. Még egyetemre jártam, amikor megkaptam feladatnak, hogy tervezem meg egy tudós házat. Apait-anyait beleadtam, hogy szocreál stílusban tervezzem meg az ablakokat. Akkor két nagyon kedves és kiváló tanársegédem volt, akik odahívtak magukhoz, hogy ez nem az igazi. Akkor kezdtem el tanulmányozni a nagyon emberközeli finn, svéd, dán építészetet, majd az

építészetemet áthangolni egy északiasabb felfogásra. Abban a stílusban terveztem meg a salgótarjáni üzletközpontot, ezt követően pedig még rengeteg irodaházat, szállodát és egyéb funkciójú középületet terveztem, mint például a Westend Üzletközpont és a Teve utcai Rendőrségi Székház.

MIVEL FOGLALKOZIK AZ ÉPÍTÉSZET MELLETT?

Már kicsi koromtól kezdve írtam verseket és ezt azóta sem hagytam abba. Jó pár könyvem megjelent, amelyekben az útiélményeim és verseim vannak. Voltak kiállításaim a rajzaimból is.

(Vida Zsanka)

KÖZLEKEDJ OKOSAN!

**A DUE ÉS AZ ORFK-ORSZÁGOS
BALESETMEGELŐZÉSI
BIZOTTSÁG (ORFK-OB) KÖZÖS
KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI
VIDEÓ PÁLYÁZATA**

A DUE Médiahálózat,
a diákújságíró egyesület
és az ORFK-OB videó
pályázatot hirdet
14 és 22 év közötti
fiataloknak

Pályázni saját készítésű,
max. 3 perces videóval lehet.
A pályázó az alábbi 2 téma
egyképpen készíthet videót:

- 1) **MUTASD BE EGY VICCES VIDEÓN
A BRINGÁD BIZTONSÁGI FELSZERELÉSÉT!**
- 2) **TANÍTSD KÖZLEKEDNI A KISTESÓD!**
Készíts videót, hogy hogyan mutatsz
meg egy nálad fiatalabbnak a biztonságos
közlekedés hétköznapi szabályait!

Egy pályázó **több témában** is
benyújthat pályázatot, és **egy témában**
több pályaművet is beadhat.

A szakmai zsűri külön értékeli
az ötletességet és a kreativitást.

A pályázatokat a DUE pályázatbeadó felületén
kell benyújtani (www.due.hu/palyazat) oly
módon, hogy a videót a **YouTube-ra**
kell feltölteni, és ezt a linket kell
a pályázati felületen megadni.

**A PÁLYÁZAT FŐDÍJA
EGY SZUPER KERÉKPÁR!**

**A PÁLYÁZATOK BEADÁSI HATÁRIDEJE:
2022. NOVEMBER 10.**

A legjobb 10 pályázó meghívást kap az ünnepélyes díjátadóra,
ahol mindenki ajándécsomagot kap.

Pályázati kiírás: www.due.hu

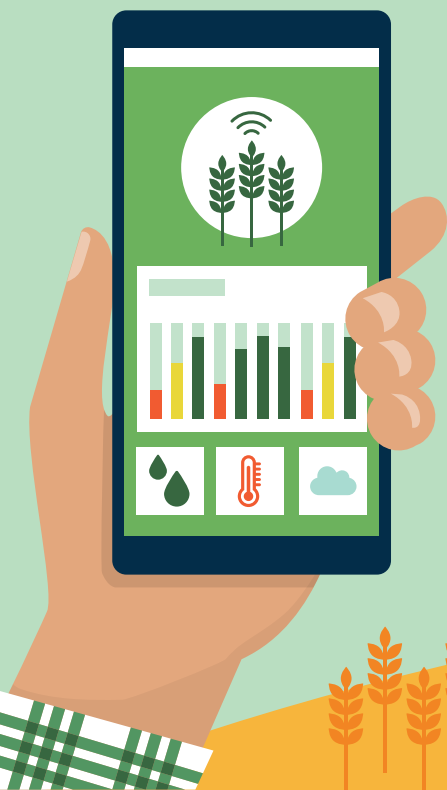
Információ, kapcsolat: due@due.hu

WWW.AGRARTESZT.HU

MATE

MAGYAR AGRÁR- ÉS
ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

TÖLTSD KI AZ AGRÁRTESZTET
ÉS NYERD MEG A KÉTSZEMÉLYES
KÜLFÖLDI UTAZÁS, A SZUPER BRINGA
VAGY AZ OKOSTELEFON EGYIKÉT!

